

Một Ngày Trong Nhà Của Thiên Sứ ﷺ

<Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية>

Abdul Malik Al-Qaasim

Biên dịch: Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm thảo: Abu Hisaan Ibnu Ysa

يوم في بيت الرسول ﷺ

عبد المالك القاسم

ترجمة: أبو زيتون عثمان بن إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

Lời mở đầu

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بَعَثَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ، وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَىٰ إِمَامِ الْمُرْسَلِينَ الْمَبْعُوثِ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ، نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ
آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ، وَبَعْدُ:

Mọi lời ca ngợi và tán dương kính dâng Allah, Đấng đã gửi vị Thiên sứ của Ngài đến với sự hướng dẫn và tôn giáo chân lý. Cầu xin bằng an và phúc lành cho vị dẫn đầu các vị Thiên sứ, vị được cử phái đến để mang lại hồng phúc cho toàn nhân loại, vị Nabi của chúng ta Muhammad; và cho gia quyến của Người cùng tất cả các bạn đạo của Người ..

Quả thật, đa số nhân loại trong thời đại ngày nay thường ở hai tình trạng: thái quá và dửng dưng. Trong số đó, có người yêu thương, ngưỡng mộ Thiên sứ ﷺ một cách thái quá đến nỗi tôn sùng dẫn đến tội Shirk – cầu xin Allah ﷻ che chở khỏi việc làm đó – , họ cầu xin khấn vái Thiên sứ ﷺ và tìm phúc lành từ nơi Người; có người thì hoàn toàn ngược lại, họ quay lưng với sự hướng dẫn của Người cũng như luôn hời hợt và thờ ơ với tiểu sử của Người, họ không buồn quan tâm bất cứ điều gì từ sự chỉ dạy và giáo huấn của Người ﷺ.

Với mong muốn đưa tiểu sử của Người ﷺ cũng như những giây phút trong đời sống sinh hoạt hàng ngày của Người đến với công chúng một cách đơn giản và dễ hiểu nên tôi đã viết những trang giấy ít ỏi này. Dĩ nhiên

với một vài trang ít ỏi chắc chắn không thể đáp ứng hết những mong muốn đó, tuy nhiên, nó cũng bộc bạch được phần nào về phẩm chất đạo đức, bản chất và nhân cách của Thiên sứ ﷺ. Tôi không khảo sát chi tiết mà tôi chỉ hạn chế trên những điều mà tôi thấy nó đã bị quên lãng, bị phai mờ hoặc bị mất hẳn trong đời sống con người. Tôi chỉ trình bày hai hay ba Hadith cho mỗi một phẩm chất đạo đức cũng như mỗi một đức tính của Người ﷺ.

Quả thật, cuộc sống của Thiên sứ ﷺ là cuộc sống mẫu mực cho cả cộng đồng tín đồ, là phương pháp tuyên truyền và kêu gọi, là một lối sống tốt đẹp. Tấm gương sống của Người ﷺ mang sự mộ đạo, đức hạnh, chuẩn mực và tốt đẹp trong đối nhân xử thế, và mang một phong cách cao quý và hào kiệt. Tấm gương đạo đức cao đẹp của Người ﷺ được gói gọn trong lời phán của Allah ﷻ khi Ngài khen ngợi Người:

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ [سورة القلم: 4]

﴿Và quả thật, Người (Muhammad) được phú cho những đức tính thật cao đẹp và vĩ đại﴾ (Chương 68 – Al-Qalam, câu 4).

Hệ phái Sunnah và Jama'ah chỉ xem Thiên sứ ﷺ đúng với vị trí và chức vụ của Người mà Allah ﷻ đã qui định cho Người, đó là: Người là người bè tôi của Ngài, là vị Thiên sứ của Ngài và là vị Khaleel (vị được Ngài yêu thương nhất). Họ yêu thương Người ﷺ hơn cả con cái, cha mẹ của họ, thậm chí còn hơn cả bản thân họ; tuy nhiên, họ không thái quá và vượt mức giới hạn đối với vai trò và địa vị đó của Người ﷺ.

Và chúng ta phải đi theo đường lối này, chúng ta không sáng lập ra lễ sinh nhật cho Người ﷺ cũng như chúng ta không tổ chức bất kỳ lễ mừng nào cho Người nhưng chúng ta rất đổi yêu thương Người giống như Người đã sai bảo, tuân thủ theo những gì Người ra lệnh và qui định, và tránh xa những gì Người nghiêm cấm và cản ngăn.

Cho dù chúng ta không còn cơ hội gặp được Thiên sứ của Allah ﷺ, không còn nhìn thấy được diện mạo của Người, người mà chúng ta yêu thương, và giữa chúng ta và Người tuy có một khoảng cách của những chuỗi thời gian, nhưng chúng ta hãy cầu xin Allah ﷻ phù hộ cho chúng ta trở thành những người mà Người ﷺ đã nói về họ:

{وَدِدْتُ أَنَّا قَدْ رَأَيْنَا إِخْوَانَنَا}

“Ta thật sự rất muốn gặp được những người anh em của Ta”.

Các vị Sahabah nghe Thiên sứ ﷺ nói vậy thì họ lên tiếng hỏi: Thừa Thiên sứ của Allah, không phải chúng tôi là những người anh em của Người hay sao?

Người ﷺ nói:

{أَنْتُمْ أَصْحَابِي وَإِخْوَانُنَا الَّذِينَ لَمْ يَأْتُوا بَعْدُ}

“Các người là các bạn đạo của Ta, còn những người anh em của Ta là những người chưa đến thời sau Ta”.

Các vị Sahabah lại thắc mắc: Thừa Thiên sứ của Allah, làm thế nào Người có thể nhận biết những ai chưa

đến thời sau Người là những người thuộc cộng đồng tín đồ của Người?

Người ﷺ nói:

{أَرَأَيْتَ لَوْ أَنَّ رَجُلًا لَهُ خَيْلٌ غُرٌّ مُحَجَّلَةٌ بَيْنَ ظَهْرِي خَيْلٍ دُهْمٍ بِهِمْ أَلَا يَعْرِفُ خَيْلَهُ}

“Há nếu như một người có một con ngựa màu trắng đang lẫn vào giữa đàn ngựa đen thì chẳng lẽ y không thể nhận biết được nó hay sao?”.

Các vị Sahabah nói: Thừa Thiên sứ của Allah, dĩ nhiên là y sẽ nhận biết được nó.

Người ﷺ nói:

{فَإِنَّهُمْ يَأْتُونَ غُرًّا مُحَجَّلِينَ مِنَ الْوُضُوءِ وَأَنَا فَرَطُهُمْ عَلَى الْحَوْضِ أَلَا لِيَذَادَنَّ رِجَالٌ عَنِ حَوْضِي كَمَا يُذَادُ الْبَعِيرُ الضَّالُّ أَنْ دَرِيهِمْ أَلَا هَلُمَّ. فَيَقَالُ إِنَّهُمْ قَدْ بَدَلُوا بَعْدَكَ. فَأَقُولُ سَحَقًا سَحَقًا} رواه مسلم.

“Quả thật, họ sẽ đến với những vệt sáng màu trắng từ vết tích của Wudu’ và Ta đã đến trước đợi họ tại hồ Al-Hawdh; rồi có những người bị lôi kéo đi khỏi cái hồ đó của Ta giống như những con lạc đà lạc hướng bị kéo trở lại, lúc đó Ta gọi họ: họ là cộng đồng tín đồ của Ta. Thế là có tiếng bảo: Quả thật chúng đã thay đổi thời sau người. Vậy là Ta nói Suhqan, Suhqan (thật quá xa, thật quá xa)” (Muslim).

Cầu xin Allah ﷻ phù hộ chúng ta luôn theo lời của Thiên sứ ﷺ, học hỏi tấm gương đạo đức của Người và đi theo Sunnah của Người; cầu xin Ngài tập hợp chúng ta

lại cùng với Người ở những ngôi vườn Thiên Đàng Vĩnh cửu trên cao.

وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Câu xin bằng an và phúc lành cho vị Nabi của chúng ta Muhammad, và cho gia quyến của Người cùng tất cả các bạn đạo của Người ..

**Abdul Malik bin Muhammad bin
Abdurrahman Al-Qaasim**

Viếng Thăm

IslamHouse.com

Chúng ta sẽ trở về những thế kỷ trước và lần lượt lật lại từng trang đã qua, chúng ta sẽ đọc và suy ngẫm từng dòng của nó, chúng ta sẽ làm một chuyến viếng thăm Thiên sứ của Allah ﷺ tại nhà của Người qua những dòng chữ, những ngôn từ .. chúng ta sẽ đi vào nhà của Người ﷺ để xem hoàn cảnh thực tế của Người cũng như để lắng nghe tiếng nói và lời giáo huấn của Người .. chúng ta sẽ sống một ngày trong ngôi nhà của Người ﷺ để gạt hái được những bài học và để được soi sáng qua lời nói và hành động của Người.

Quả thật, phong tục tập quán cũng như những truyền thống văn hóa của nhân loại được viết ra và rất nhiều người đọc và tìm hiểu nó. Họ du lịch tham quan từ đông sang tây qua các cuốn sách, các thông tin, các tư liệu cũng như các phim ảnh. Chúng ta xứng đáng hơn họ trong việc đi viếng thăm một cách hợp pháp đến ngôi nhà của Thiên sứ ﷺ để trải nghiệm thực tế, để chúng ta thực hành theo những gì chúng ta thấy và biết. Qua chuyến viếng thăm, chúng ta sẽ thu hẹp không gian trong chính ngôi nhà của Người ﷺ để chúng ta cụ thể hóa các sự việc, công khai giáo dục bản thân và áp dụng nó vào trong chính ngôi nhà của chúng ta.

Quý anh em Muslim thân hữu,

Chúng ta không trở về với chuỗi năm tháng và những thế kỷ đã qua chỉ để nghe những gì mà chúng ta không chứng kiến cũng như những hoàn cảnh mà chúng ta không tận mắt nhìn thấy, mà là để chúng ta thờ phượng Allah ﷻ qua việc đọc tiểu sử của Thiên sứ ﷺ, noi theo

Sunnah của Người và đi trên đường lối và hệ thống giáo điều của Người, để chúng ta tuân theo mệnh lệnh của Allah ﷻ khi Ngài bắt chúng ta phải yêu thương vị Thiên sứ của Ngài; và một trong những dấu hiệu quan trọng nhất cho thấy tình yêu thực sự của một người dành cho Người ﷺ là vâng lời Người, tuân thủ những gì Người sai bảo và tránh xa những gì Người ngăn cấm.

Allah ﷻ phán bảo phải tuân thủ và vâng lời theo mệnh lệnh của Người ﷺ và Ngài đã dựng Người làm một vị lãnh đạo, một tấm gương mẫu mực để nói theo:

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ [سورة آل عمران : 31]

﴿Hãy bảo họ (Muhammad!): “Nếu các người yêu thương Allah thì hãy tuân thủ mệnh lệnh của Ta rồi Allah sẽ yêu thương các người và tha thứ tội lỗi cho các người. Bởi Allah là Đáng khoan dung và nhân từ.﴾ (Chương 3 – Ali-‘Imran, câu 31).

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ﴾
﴿وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾ [سورة الأحزاب: 21]

﴿Quả thật, nơi Thiên sứ của Allah có được một tấm gương tốt đẹp cho các người noi theo, đối với những ai hy vọng điều tốt đẹp nơi Allah và ở Ngày Sau và những ai luôn tưởng nhớ đến Allah thật nhiều.﴾ (Chương 33 – Al-‘Ahzab, câu 21).

Quả thật, Allah ﷻ đã đề cập đến việc phải tuân thủ mệnh lệnh của Thiên sứ ﷺ và noi theo Sunnah của Người

giống như vậ vào bốn mươi chỗ trong Qur'an⁽¹⁾. Những người bè tôi sẽ không tìm thấy hạnh phúc cũng như sẽ không có được sự cứu rỗi vào cõi Đời Sau nếu như không đi theo vị Thiên sứ của Ngài ﷺ.

﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾﴾ [سورة النساء:

[14, 13

﴿Và ai tuân lệnh Allah và Thiên sứ của Ngài thì sẽ được Ngài thu nhận vào các ngôi vườn nơi Thiên Đàng bên dưới có các dòng sông chảy, họ sẽ sống trong đó mãi mãi, và đó là một thành tựu vĩ đại. Ngược lại, người nào bất tuân Allah và Thiên sứ của Ngài, vi phạm các giới hạn của Ngài thì Ngài sẽ đày họ vào Hỏa Ngục, họ sẽ ở trong đó đời đời kiếp kiếp và sẽ bị trừng phạt đau đớn và nhục nhã.﴾ (Chương 4 – Annisa', câu 13, 14).

Thiên sứ của Allah ﷺ đặt tình yêu dành cho Người là một trong những nguyên nhân đạt được sự ngọt ngào trong đức tin Iman, Người ﷺ nói:

{ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا ... { متفق عليه.

(1) Fatawa tổng hợp của Ibnu Taymiyah: 1/4.

“Ba điều mà ai đó có được nó thì y sẽ tìm thấy vị ngọt của đức tin Iman: Allah và Thiên sứ của Ngài là những vị yêu thương nhất đối với y so với tất cả mọi thứ ...” (Albukhari, Muslim).

{قَوْلَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ
وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ} رواه البخاري.

“Thề bởi Đấng mà linh hồn Ta nằm trong tay Ngài rằng không ai trong các ngươi hoàn thiện đức tin cho đến khi nào Ta là người yêu thương đối với y hơn cả cha và con cái của y.” (Albukhari).

Và tiêu sử của Thiên sứ ﷺ là tiêu sử thom lũng mà chúng ta cần phải học tập và đi theo tấm gương và sự hướng dẫn của Người.

Chuyến hành trình

Cuộc hành trình đến nhà của Thiên sứ ﷺ để xem các khoảnh khắc cuộc sống của Người cũng như phong cách cư xử và giao tế của Người là một điều thú vị cho mục tiêu tìm kiếm ân phước và phần thưởng nơi Allah ﷻ. Quả thật, cuộc sống của Thiên sứ ﷺ là bài học quý báu, là tấm gương mẫu mực cần được noi theo. Cuộc hành trình này là cuộc hành trình qua các cuốn sách và các lời thuật của các vị Sahabah, bởi lẽ chúng ta không được phép thực hiện một cuộc hành trình từ xa xôi và đầy gian nan để đến viếng mộ của Thiên sứ ﷺ cũng như nhà của Người hay bất cứ nơi nào khác ngoài ba Masjid mà Người ﷺ đã di huấn:

{لَا تَشُدُّوا الرَّحَالَ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ مَسْجِدِي هَذَا وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَسْجِدِ الْأَقْصَى} رواه البخاري ومسلم.

“Các người chớ vượt hành trình xa xôi đến (vì mục đích viếng thăm) ngoại trừ ba Masjid: Masjid này của Ta (Masjid Annabawi), Masjid Al-Haram (Makkah) và Masjid Al-Aqsa (Palestine)” (Albukhari, Muslim).

Bắt buộc chúng ta phải tuân theo mệnh lệnh của Thiên sứ ﷺ là không được phép hành trình từ xa xôi đi viếng bất cứ một địa điểm nào ngoài ba Masjid mà Người đã nói trong lời di huấn. Allah ﷻ phán:

﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾

[سورة الحشر: 7]

﴿Và những gì mà Thiên sứ mang đến cho các người thì các người hãy nhận lấy nó, và những gì mà y ngăn

cấm các người thì các người hãy kết thúc nó ngay.﴾ (Chương 59 – Al-Hashr, câu 7).

Chúng ta không đi theo những vết tích của Nabi ﷺ, ông Ibnu Widhaah nói: “Umar bin Al-Khattaab ﷺ đã ra lệnh chặt bỏ cái cây mà Nabi ﷺ từng làm cuộc thề nguyện giao ước với các vị Sahabah dưới gốc cây đó, bởi vì dân chúng lúc đó thường đến chỗ đó để dâng lễ nguyện dưới cây đó và Umar sợ điều Fitnah xảy đến cho họ.” (Câu chuyện được kể lại trong *Albukhari* và *Muslim*).

Sheikh Islam Ibnu Taymiyah ﷺ nói về hàng núi Hira’: “Trước khi nhận lãnh sứ mạng Nabi thì Thiên sứ của Allah ﷺ thường vào đó tịnh tâm và đó cũng là nơi mà lời mặc khải đầu tiên được ban xuống. Tuy nhiên, từ lúc lời mặc khải được mặc khải xuống cho Người thì Người không còn lên hang đó nữa, các vị Sahabah của Người cũng không ai lên đó cả. Quả thật sau khi nhận lãnh sứ mạng Nabi, Người ﷺ đã ở Makkah mười mấy năm nhưng không hề lên hang núi đó, những người có đức tin cùng với Người ở Makkah cũng vậy; và sau cuộc di cư đến Madinah Người ﷺ có trở lại Makkah nhiều lần, trong lần Umrah Al-Hudaibiyah, năm chinh phục được Makkah thì Người ở đó gần hai mươi ngày, và trong lần Umrah Ja’ra-nah thì không lần nào Người ﷺ leo lên hang núi Hira’ đó và cũng không hề đi ngang qua ghé thăm...” (Fatawa tổng hợp 27/251).

Giờ đây chúng ta đang ở trong Madinah Nabawiyah, điểm nổi bật nhất của thành phố này bắt đầu hiện rõ phía trước chúng ta, đó là núi Uhud, núi mà Thiên sứ của Allah ﷺ đã nói về nó:

{ هَذَا جَبَلٌ يُحِبُّنَا وَنُحِبُّهُ } متفق عليه.

“Núi này, nó yêu thương chúng ta và chúng ta yêu thương nó.” (*Albukhari, Muslim*).

Trước khi chúng ta đi vào nhà của Thiên sứ ﷺ thì chúng ta hãy ngấm một chút diện mạo ngôi nhà của Người. Chúng ta sẽ không cần phải ngạc nhiên nếu chúng ta thấy ngôi nhà của Người ﷺ bé xíu với một tấm trải khiêm tốn bên trong bởi vì Thiên sứ của Allah ﷺ là người sống Zuhd (không màng nhiều đến cuộc sống trần gian) nhất trên thế gian này, Người ﷺ ít bận tâm đến sự hưởng thụ của thế gian và Người không để mắt tới sự trang hoàng cũng như của cải vật chất của thế gian. Người ﷺ nói:

{ وَجُعِلَتْ قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ } رواه النسائي.

“Và Ta được ban cho niềm hạnh phúc trong lễ nguyện Salah” (*Annasa-i*).

Thiên sứ của Allah ﷺ nói về trần gian:

{ مَا لِي وَلِلدُّنْيَا مَا مَثَلِي وَمَثَلُ الدُّنْيَا إِلَّا كَرَائِبٍ سَارٍ فِي يَوْمٍ صَائِفٍ
فَاسْتَضَلَّ تَحْتَ شَجَرَةٍ سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا } رواه أحمد.

“Hình ảnh trần gian này đối với Ta giống như những người lữ khách di chuyển trong một ngày nắng hè, họ dừng lại nghỉ chân một lát dưới một bóng cây rồi rời đi bỏ lại cái cây đó (chẳng có gì phải lưu luyến).” (*Ahmad*).

Quả thật chúng ta đã tới nhà của Thiên sứ ﷺ. Đây, chúng ta hãy bắt đầu với nội phòng của các bà vợ của Người, tất cả đều được làm từ các nhánh cây chà là phủ bên trên đất sét, một số nội phòng được xây từ đá chồng lên nhau, còn mái nhà thì đều được lợp toàn nhánh cây chà là.

Ông Alhasan nói: Tôi từng vào những ngôi nhà của các bà vợ của Nabi ﷺ trong thời ông Uthman bin Affaan ﷺ làm Khalifah, tôi đã sờ tay vào mái nhà. (Xem tiểu sử Nabi của Ibnu Katheer 2/274).

Tuy đó là những ngôi nhà đơn sơ với những nội phòng bé xíu nhưng tràn đầy đức tin Iman và chan chứa sự ngoan đạo cũng như mang cả sứ mạng Nabi và những lời mặc khải thiêng liêng.

Ngoại hình và diện mạo của Thiên sứ ﷺ

Chúng ta đang ở trước nhà của Thiên sứ ﷺ, chúng ta sẽ gõ cửa để xin phép vào .. chúng ta hãy để trí tưởng tượng rằng như thể chúng ta đang nhìn thấy diện mạo của Người ﷺ.

Ông Al-Bara' bin 'A-Zib ﷺ nói: **“Nabi là một người có gương mặt đẹp và phúc hậu nhất trong nhân loại, Người có ngoại hình đẹp nhất, Người không quá cao và cũng không thấp (vóc dáng vừa và dễ coi)”** (Albukhari).

Ông Al-Bara' bin 'A-Zib ﷺ mô tả Nabi ﷺ trong một lời thuật khác: **“Nabi ﷺ có dáng vóc vừa người, vai rộng, có mái tóc dài đến dái tai, tôi từng nhìn thấy Người trong trang phục màu đỏ, tôi thực sự chưa từng thấy ai đẹp hơn Người”** (Albukhari).

Ông Abu Ishaq Assabi'i nói: **“Một người đàn ông đã hỏi ông Al-Bara' bin 'A-Zib có phải gương mặt Thiên sứ của Allah giống như cây đao thì ông bảo: không, gương mặt của Người giống như ánh trăng”** (Albukhari).

Ông Anas bin Malik ﷺ nói: **“Tôi chưa từng chạm tay mình vào mảnh vải lụa nào hay bất cứ thứ gì mà nó mịn hơn bàn tay Thiên sứ của Allah ﷺ, và tôi cũng chưa từng ngửi mùi hương nào lại thơm hơn mùi hương cơ thể Thiên sứ của Allah ﷺ”** (Albukhari, Muslim).

Một trong các tính cách của Thiên sứ ﷺ là Người có tính mắc cỡ. Ông Abu Sa'eed Al-Khudri ﷺ nói về tính mắc cỡ của Người ﷺ: **“Người là người có tính mắc cỡ hơn cả thiếu nữ trinh nguyên ẩn mình chôn khuê**

phòng, và khi Người nhìn thấy điều gì đó mà Người ghét thì chúng tôi nhận ra ngay trên gương mặt của Người” (Albukhari).

Đó là những mô tả sơ lược và ngắn gọn về đặc điểm ngoại hình cũng như tính cách của Thiên sứ ﷺ. Và quả thật, Allah ﷻ đã phú cho Người ﷺ sự hoàn hảo về nét đẹp ngoại hình và cả nét đẹp nhân cách.

Lời nói của Thiên sứ ﷺ

Quả thật, chúng ta đã nhìn thấy được Thiên sứ của Allah ﷻ cùng với một số đặc điểm của Người. Giờ chúng ta hãy xem lời lẽ và tiếng nói của Người ﷺ: cách Người

nói chuyện cũng như cách Người diễn đạt ngôn từ của Người như thế nào?

Bà A'ishah ﷺ nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ nói chuyện cũng giống như cách nói chuyện của các người nhưng Người nói với lời lẽ rõ ràng, nhất quán và mạch lạc, nhưng ai ngồi trong buổi nói chuyện của Người đều dễ dàng ghi nhớ”** (*Abu Dawood*).

Thiên sứ của Allah ﷺ thường diễn đạt bằng các ngôn từ dễ hiểu, nhẹ nhàng, Người thích làm cho người khác hiểu được lời lẽ của Người, Người luôn quan tâm sự khác biệt về mức độ hiểu giữa mọi người; và điều này cần nhiều đến tính nhẫn nại cao.

Bà A'ishah ﷺ nói: **“Lời lẽ của Thiên sứ ﷺ là lời lẽ mạch lạc làm cho người nghe dễ hiểu”** (*Abu Dawood*).

Thiên sứ của Allah ﷺ hay lặp lại lời nói để người nghe dễ hiểu và tiếp thu. Ông Anas bin Malik ﷺ nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ thường lặp lại lời nói ba lần để người nghe hiểu và tiếp thu”** (*Abukhari*).

Thiên sứ của Allah ﷺ thường trấn an mọi người giúp họ điềm tĩnh và an lòng hơn trước những hoảng sợ và lo lắng. Ông Ibnu Mas'ud ﷺ thuật lại, nói: Một người đàn ông đến nói chuyện với Nabi ﷺ, anh ta có vẻ lo lắng khi gặp mặt Người, thế là Người ﷺ bảo:

{ هَوِّنْ عَلَيْكَ فَإِنِّي لَسْتُ بِمَلِكٍ إِنَّمَا أَنَا ابْنُ امْرَأَةٍ تَأْكُلُ الْقَدِيدَ } رواه

ابن ماجه.

“Người hãy bình tĩnh, bởi quả thật Ta đâu phải là vua mà Ta chỉ là đứa con của một người phụ nữ ăn thịt khô” (Ibnu Ma-jah).

Bên trong ngôi nhà của Thiên sứ

Chúng ta được phép vào nhà của Người ﷺ và chúng ta đang ở chính giữa ngôi nhà vị Nabi của cộng đồng này. Chúng ta hãy dạo quanh để quan sát và lắng nghe các vị Sahabah ﷺ thuật lại về ngôi nhà này từ chiếc đệm, đồ đạc, các dụng cụ sinh hoạt và những vật dụng khác trong nhà.

Chúng ta biết rằng không nên quan sát và nhìn ngắm trong nội phòng cũng như chỗ ở của Người ﷺ để bình phẩm và đánh giá; tuy nhiên, vì mục đích tìm hiểu tấm gương sống của Người ﷺ chúng ta hãy xem một số vật dụng trong ngôi nhà tuy đơn sơ nhưng cao quý này của Người. Đây là ngôi nhà tràn đầy sự khiêm tốn và đức tin Iman. Chẳng lẽ chúng ta không thấy rằng xung quanh trên các vách nhà đều không có bức cứ hình ảnh có linh hồn nào được treo, những thứ mà đa số nhân loại ngày nay đã treo chúng trong nhà của họ?!

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{ لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بَيْتًا فِيهِ كُتُبٌ وَلَا صُورَةٌ } رواه البخاري.

“Các Thiên Thần không vào bất cứ ngôi nhà nào có chó và các hình ảnh” (Albukhari).

Rồi chúng ta hãy đảo mắt nhìn quanh một dòng để nhìn một số vật dụng hàng ngày của Thiên sứ ﷺ.

Ông Tha-bit nói: **“Ông Anas bin Malik ﷺ lấy ra cái ly bằng gỗ được bọc sắt dày bên ngoài và nói: này Tha-bit, đây là cái ly của Thiên sứ ﷺ. Người thường**

uống nước, nước chè là lên men, mật ong và sữa với cái ly này”. (*Tirimizdi ghi lại*).

Ông Anas bin Malik ﷺ nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ thường thở trong lúc uống ba lần”** (*Albukhari, Muslim*). Thở ba lần trong uống ở đây có nghĩa là Người thở bên ngoài chiếc cốc uống (uống thành ba ngụm nhỏ). Bởi trong Hadith khác thì ông nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ cấm thở hoặc thổi vào đồ đựng thức uống (thức uống)”** (*Albukhari, Muslim*).

Còn chiếc áo giáp mà Thiên sứ của Allah ﷺ thường mặc trong những lúc đi Jihaad, những lúc xông pha ra trận chiến. Có thể chiếc áo giáp hiện giờ không có trong nhà bởi lẽ chiếc áo đó đã được Người ﷺ cầm cố cho một người Do Thái để mượn ba mươi Sa' lúa mạch, và theo lời của bà A'ishah ﷺ rằng khi Thiên sứ của Allah ﷺ qua đời thì chiếc áo giáp đó vẫn còn ở chỗ của người Do Thái kia.

Người ﷺ thường không đột ngột đi vào nhà các bà vợ của Người mà không báo trước, Người thường vào với họ khi họ đã sẵn sàng tiếp đón Người, và Người luôn chào Salam họ mỗi khi đi vào. (*Zaad Al-Ma'aad: 2/381*).

Chúng ta hãy luôn hy vọng nơi Allah ﷻ và sống với con tim biết hài lòng dù cuộc sống còn nhiều chật vật và thiếu thốn. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{طُوبَى لِمَنْ هَدَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَكَانَ عَيْشُهُ كِفَافًا وَقَنَعَ} رواه الترمذي
وأحمد.

“Thật phúc thay cho ai được hướng dẫn đến với Islam và biết hài lòng dù cuộc sống của y chỉ vừa đủ”
(Tirmizdi, Ahmad).

Chúng ta cũng hãy lắng nghe một lời di huấn khác từ Thiên sứ ﷺ:

{مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ آمِنًا فِي سِرْبِهِ مُعَافَى فِي جَسَدِهِ عِنْدَهُ قُوْتُ يَوْمِهِ
فَكَأَنَّمَا حَيَّرَتْ لَهُ الدُّنْيَا} رواه الترمذي.

“Ai trong các người sáng ra được bằng an tại nơi tổ ấm của y, khỏe mạnh và lành lặn trong cơ thể của y, đồng thời có đủ lương thực cho ngày hôm đó của y thì điều đó như thể y đã có được cả thế gian này.”
(Tirmizdi).

Bà con họ hàng

Vị Nabi của cộng đồng này là người sống có tình có nghĩa với bà con dòng họ, và Người ﷺ luôn thực hiện trọn nghĩa vụ hàn gắn tình họ hàng thân thuộc. Người ﷺ

là một con người hoàn hảo và toàn diện trong mặt này, đến cả những người ngoại đạo Quraish cũng phải buông lời khen ngợi Người và họ đã gán cho Người danh hiệu “Sa-diq Amin” có nghĩa là “người trung thực đáng tin” lúc Người hãy còn chưa được nhận lãnh sứ mạng Thiên sứ. Bà Khadi-jah ﷺ đã mô tả Người với lời lẽ của bà: “Quả thật chàng là người hàn gắn tình nghĩa họ hàng thân thuộc, chàng luôn trung thực trong lời nói, ...” (*Albukhari*).

Thiên sứ của Allah ﷺ là người toàn diện về chữ nghĩa, chữ tình. Người đã từng đi viếng mộ của mẹ Người khi Người mới được bảy tuổi.

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại, nói: Thiên sứ của Allah ﷺ đi viếng mộ mẹ của Người, Người ﷺ đã khóc và mọi người xung quanh Người đều khóc. Người ﷺ nói:

اَسْتَأْذَنْتُ رَبِّي فِي اَنْ اَسْتَغْفِرَ لَهَا فَلَمْ يُؤْذَنْ لِي وَاسْتَأْذَنْتُهُ فِي اَنْ اَزُورَ قَبْرَهَا فَاُذِنَ لِي فَزُورُوا الْقُبُورَ فَاِنَّهَا تُذَكِّرُ الْمَوْتَ { رواه مسلم .

“Ta đã xin Thượng Đế của Ta cho phép Ta cầu xin Ngài tha thứ cho mẹ của Ta nhưng Ngài không cho phép; và Ta đã xin Ngài cho phép Ta được viếng mộ của bà thì Ngài cho phép. Bởi thế, các người hãy đi viếng mộ vì nó sẽ nhắc các người về cái chết.” (*Muslim*).

Chúng ta hãy nhìn xem, Thiên sứ của Allah ﷺ luôn nghĩ tới người thân và họ hàng của Người, Người luôn cố

gắng kêu gọi, hướng dẫn, lôi kéo và cứu họ khỏi Hỏa Ngục .. Người đã phải gặp biết bao khó nhọc và gian truân trên con đường đó. Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại:

﴿وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾ [سورة الشعراء: 214]

﴿Và Người (Muhammad) hãy đi cảnh báo bà con thân tộc của Người﴾ (Chương 26 – Ash-Shu’ara’, câu 214).

Khi câu Kinh này được mặc khải xuống thì Thiên sứ của Allah ﷺ liền đi kêu gọi bộ tộc Quraish của Người. Họ đã tập hợp lại và Người ﷺ nói:

{ يَا بَنِي كَعْبِ بْنِ لُؤَيٍّ أَنْقِدُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، يَا بَنِي مُرَّةِ بْنِ كَعْبٍ أَنْقِدُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، يَا بَنِي عَبْدِ شَمْسٍ أَنْقِدُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، يَا بَنِي عَبْدِ مَنَاةٍ أَنْقِدُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، يَا بَنِي هَاشِمٍ أَنْقِدُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ أَنْقِدُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، يَا فَاطِمَةُ أَنْقِذِي نَفْسِكَ مِنَ النَّارِ فَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا غَيْرَ أَنَّ لَكُمْ رَحْمًا سَابُلَهَا بَيْلَالُهَا } رواه مسلم.

“Này hỡi dòng họ Ka’ab bin Lu-ay, hãy cứu lấy bản thân các người khỏi Hỏa Ngục; này hỡi dòng họ Murroh bin Ka’ab, hãy cứu lấy bản thân các người khỏi Hỏa Ngục; này hỡi dòng họ Abdu Shams, hãy cứu lấy bản thân các người khỏi Hỏa Ngục; này hỡi dòng họ Ha-shim, hãy cứu lấy bản thân các người khỏi Hỏa Ngục; này hỡi dòng họ Abdul Muttalib, hãy

cứu lấy bản thân các người khỏi Hỏa Ngục; này hồi Fatimah, con hãy cứu lấy bản thân con khỏi Hỏa Ngục; bởi quả thật, Ta không thể giúp ích bất cứ điều gì cho các người ở nơi Allah mà Ta chỉ có thể hàn gắn và duy trì tình máu mủ ruột thịt với các người trên thế gian này mà thôi.” (Muslim).

Thiên sứ của Allah ﷺ đã không hề nản lòng, không hề chán ngán trong việc kêu gọi người bác của Người Abu Talib. Người ﷺ vẫn luôn kêu gọi ông hết lần này đến lần khác, thậm chí lúc ông trên giường bệnh cận sát với cái chết thì Người ﷺ vẫn không hề bỏ cuộc. Hadith ghi lại rằng lúc ông Abu Talib sắp chết, T Thiên sứ của Allah ﷺ đã vào thăm ông, lúc đó Abu Jahal và Abdullah bin Abu Umaiyah đang ở bên cạnh ông. Khi ấy, Người ﷺ vào và nói với ông Abu Talib:

{أَيُّ عَمِّ، قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، كَلِمَةً أُحَاجُّ لَكَ بِهَا عِنْدَ اللَّهِ}

“Này bác của con, bác hãy nói ‘La ila-ha illallah’, con sẽ dùng lời đó để biện hộ cho bác ở nơi Allah”.

Liền lúc ấy, Abu Jahal và Abdullah bin Abu Umaiyah nói: Này Abu Talib, chẳng lẽ ngươi muốn bỏ tôn giáo của Abdul Muttalib sao?

Hai người họ cứ luôn miệng nói với ông Abu Talib để rồi lời nói cuối cùng của ông Abu Talib là ông ta vẫn ở trên tôn giáo của Abdul Muttalib.

Sau khi ông Abu Talib tắt thở thì Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{لَا سْتَغْفِرَنَّ لَكَ مَا لَمْ أَنَّهُ عَنْهُ}

“Con sẽ cầu xin Allah tha thứ cho bác cho đến con bị cấm làm điều đó”.

Thế là Allah ﷻ đã mặc khải xuống hai câu Kinh:

﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أَوْلِيٰ
قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ
اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَّهَا أَيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ
عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾﴾ [سورة التوبة: 113]

﴿Nabi và những người có đức tin không được phép xin (Allah) tha thứ cho những người dân đa thần dù đó là bà con ruột thịt của họ đi chăng nữa sau khi đã rõ rằng họ là những người bạn của Hỏa ngục. Và Ibrahim cầu xin (Allah) tha thứ cho người cha của mình là do lời hứa mà Y đã hứa với người cha. Nhưng khi thấy rõ người cha của mình là một kẻ thù của Allah thì Y đoạn tuyệt với ông. Quả thật, Ibrahim là một người con có hiếu và hằng chịu đựng.﴾ (Chương 9 – Attawbah, câu 113).

﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾﴾ [سورة القصص: 56].

﴿Quả thật, Ngươi (Muhammad) không thể hướng dẫn được ai mà Ngươi yêu thương, ngược lại Allah mới là Đấng hướng dẫn người nào Ngài muốn. Và Ngài biết

rõ nhất ai là những người được hưởng dẫn theo Chính đạo.) (Chương 28 – Al-Qisas, câu 56). (*Hadith do Albukhari và Muslim ghi lại*)

Quả thật, Thiên sứ của Allah ﷺ đã luôn kêu gọi người bác của mình Abu Talib trong suốt thời gian ông còn sống và Người không bỏ cuộc ngay cả ở phút giây cuối cùng trước lúc lâm chung. Rồi sau khi ông Abu Talib đã chết thì Người ﷺ không ngừng cầu xin Allah ﷻ tha thứ cho ông vì tấm lòng yêu thương và hiếu thảo của Người đối với người bác của mình cho đến khi hai câu Kinh trên mặt khải xuống.

Đây là hình ảnh cao đẹp trong những hình ảnh về lòng nhân từ của Thiên sứ ﷺ.

Thiên sứ của Allah ﷺ trong ngôi nhà của Người

Ngôi nhà của một con người là tiêu chuẩn thực tế phản ánh phẩm chất tốt đẹp của y, phong thái hoàn hảo của y, cuộc sống lành mạnh của y. Ở phía sau những căn phòng, những bức tường, không một người phàm nào nhìn thấy khi y đang ở cùng với những người bề dưới của y hoặc những người giúp việc hoặc những người vợ của y. Y cư xử và hành động một cách tự nhiên trong sự khiêm tốn, nhỏ nhẹ và luôn giúp đỡ họ trong mọi việc

mặc dù y là người chủ có tất cả quyền hạn trong ngôi nhà đó còn những người khác đều ở dưới quyền của y.

Chúng ta hãy xem vị Thiên sứ, vị lãnh đạo, người thầy của cộng đồng tín đồ này sinh hoạt thế nào trong ngôi nhà của Người khi Người là người có địa vị và cấp bậc cao như thế!

Có người đã hỏi bà A'ishah ﷺ rằng Thiên sứ của Allah ﷻ làm gì trong nhà của Người thì bà ﷺ nói: **“Người ﷺ cũng là người phàm giống như bao người phàm khác, Người bắt rận trên y phục của Người, Người vắt sữa cừu và Người tự phục vụ cho bản thân Người”** (Theo Hadith do Ahmad và Tirmizdhi ghi lại).

Quả thật, Người ﷺ là một tấm gương cho hình ảnh khiêm tốn, không tự cao tự đại và không làm phiền đến người khác. Người luôn tham gia giúp đỡ công việc nhà cùng với mọi người trong gia đình. Người ﷺ sống trong ngôi nhà ân phúc này, ngôi nhà chiếu sáng ánh hào quang cho tôn giáo này nhưng lại không có thức ăn đủ làm no cái bụng của Người.

Ông Annu'man bin Basheer ﷺ nói về hoàn cảnh của Nabi ﷺ: **“Quả thật, tôi đã gặp Nabi ﷺ của các người, ngay cả chà là hư cũng không có để làm no cái bụng”** (Muslim).

Bà A'ishah ﷺ nói: **“Mặc dù chúng tôi là gia quyến của Muhammad nhưng nhiều lúc cả tháng trời chúng tôi chưa từng nhóm lửa (để nấu ăn) mà (thức ăn) chỉ chà là khô và nước lã”** (Albukhari).

Thiên sứ của Allah ﷺ thường làm công việc nhà, bà A'ishah رضي الله عنها nói: **“Người thường giúp các bà vợ của Người làm các công việc nhà, khi nào Người nghe Azdaan thì Người đi ra.”** (Muslim).

Không ghi chép nào cho thấy Người ﷺ dâng lễ nguyện Salah bắt buộc tại nhà, trừ phi lúc Người bị bệnh và lúc Người đã quá sốt trong cơn bệnh cuối đời.

Vì lòng nhân từ của Người ﷺ đối với các cộng đồng tín đồ của Người, nếu không Người trừng phạt nặng những ai đã bỏ việc Salah cùng với tập thể. Người ﷺ nói:

{لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَّ بِالصَّلَاةِ فَتُقَامَ ثُمَّ أَمُرَّ رَجُلًا فَيُصَلِّيَ بِالنَّاسِ ثُمَّ أَنْظِلِقَ بِرَجَالٍ مَعَهُمْ حُزْمٌ مِنْ حَطَبٍ إِلَى قَوْمٍ لَا يَشْهَدُونَ الصَّلَاةَ فَأَحْرَقَ عَلَيْهِمْ بُيُوتَهُمْ بِالنَّارِ} متفق عليه.

“Quả thật, Ta đã muốn ra lệnh tiến hành lễ nguyện Salah rồi Ta cử ai đó thay Ta dẫn lễ nguyện Salah cho mọi người, sau đó Ta cùng với một số người mang những khúc củi đi đến một nhóm người không tham gia lễ nguyện Salah và đốt nhà của của họ.” (Albukhari, Muslim).

Điều đó cho thấy tầm quan trọng của lễ nguyện Salah tập thể.

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{مَنْ سَمِعَ التَّدَاءَ فَلَمْ يُجِبْ فَلَا صَلَاةَ لَهُ إِلَّا مِنْ عُذْرٍ} رواه ابن ماجه وابن حبان.

“Ai nghe tiếng Azdaan mà không đáp lại thì lễ nguyện Salah của y không có giá trị ngoại trừ y có lý do chính đáng” (Ibnu Ma-jah, Ibnu Hibbaan).

Lý do chính đáng là sự sợ hãi hoặc bệnh tật.

Ngày nay, đâu là những người thực sự dâng lễ nguyện Salah? Họ ở bên cạnh những người vợ của họ và bỏ bê các Masjid; họ có gặp phải sự sợ hãi không, có bệnh hoạn không, đâu là lý do chính đáng của họ????!!!

Sự hướng dẫn và đường lối của Thiên sứ ﷺ

Cử chỉ và hành động của một người là biểu hiện trí tuệ của y và là chiếc khóa để nhận biết tâm của y. Bà A'ishah (رضي الله عنها), người mẹ của những người có đức tin, con gái của vị Siddeeq, là người biết rõ nhất về phẩm chất đạo đức và nhân cách của Thiên sứ ﷺ; bà là người mô tả chính xác nhất về tình hình và trạng thái của Người ﷺ bởi vì bà là người luôn ở gần bên Người, trong lúc ngủ cũng như trong lúc thức, lúc bệnh tật đau ốm cũng như lúc khỏe mạnh, lúc giận cũng như lúc hài lòng.

Người mẹ của những người có đức tin, A'ishah ﷺ, nói: **“Thiên sứ của Allah chưa từng làm một điều gì xấu và thô bỉ (trong lời nói cũng như hành động), Người không la lối om sòm ở ngoài chợ và cũng không đáp trả điều xấu bằng một điều xấu; mà Người luôn lượng thứ và xá xóa.”** (Ahmad).

Đó là phẩm chất và đức hạnh của vị Nabi nhân từ, đầy lòng thương xót và ân phúc. Ông Alhusain ﷺ cháu ngoại của Thiên sứ ﷺ mô tả cho chúng ta về một số sự hướng dẫn của Người, ông nói: Tôi đã hỏi cha tôi về phong thái cũng như hành vi cư xử của Người ﷺ khi cùng với các bạn đạo của Người thì ông nói: “Thiên sứ của Allah ﷺ là người luôn vui vẻ, dễ tính, hòa nhã, không thô lỗ, không ồn ào, không có khuyết điểm, không bi quan, không bận tâm đến những điều không cần thiết, không tuyệt vọng với những điều hy vọng nhưng không đạt được và cũng không bỏ cuộc. Quả thật, Người ﷺ bỏ ba điều khỏi bản thân: Riya' (sự phô trương), lòng tham, và những điều vô nghĩa; và Người bỏ ba điều đối với thiên hạ: không gièm pha một ai, không tìm kiếm bí mật của người khác, không nói chuyện trừ những điều hy vọng được ân phúc. Khi Người ﷺ nói chuyện thì những ai ngồi cùng Người đều im lặng như thể chim đang đậu trên đầu của mỗi người, còn khi Người im lặng thì họ nói chuyện, họ không tranh cãi bất cứ lời nào khi ở nơi Người, ai đó nói chuyện ở nơi Người thì họ im lặng để y nói chuyện cho xong phần nói của mình. Người ﷺ cười với những điều họ cười, Người ﷺ ngạc nhiên với những điều họ ngạc nhiên, Người kiên nhẫn chịu đựng với những lời nói mâu thuẫn và đòi hỏi của kẻ lạ kẻ cả đối

với các bạn đạo của Người; và Người ﷺ nói: **‘Khi có ai đó hỏi xin giúp đỡ điều gì thì các người hãy giúp đỡ y!’**. Người ﷺ không nhận lời khen ngoại trừ những điều đúng sự thật, người không cất lời của người khác cho dù điều đó được phép, Người ﷺ chỉ cất lời họ bằng sự ngăn cấm hoặc Người đứng dậy bỏ đi.” (Tirmizdi).

Một trong những sự hướng dẫn của Người là Người thường dạy những giáo lý cho các bạn đạo của Người khi ngồi cùng với họ. Tiêu biểu những lời giáo huấn đó của Người ﷺ:

{ مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ نِدَاءَ دَخَلَ النَّارَ } رواه البخاري.

“Ai chết đi mà y vẫn cầu xin thần linh khác ngoài Allah thì sẽ vào Hỏa Ngục.” (Albukhari).

{ الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ، وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ } متفق عليه.

“Người Muslim là người mà những người Muslim được an toàn từ chiếc lưỡi và đôi tay của y, người Muha-jir (di cư) là người di cư rời bỏ những điều Allah nghiêm cấm.” (Albukhari, Muslim).

{ بَشِّرُوا الْمَشَائِينَ فِي الظُّلَمِ إِلَى الْمَسَاجِدِ بِنُورِ تَامٍّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ } رواه الترمذي وأبو داود.

“Hãy báo tin vui cho những người đi bộ trong đêm tối đến các Masjid về ánh hào quang hoàn hảo vào Ngày Phục Sinh.” (Tirmizdi và Abu Dawood).

{ جَاهِدُوا الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَالسِّتَةِكُمْ } رواه أبو داود.

“Các ngươi hãy chiến đấu với những người thờ đa thần bằng tài sản, tính mạng và chiếc lưỡi của các ngươi.” (Abu Dawood).

{ إِنَّ الْعَبْدَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مَا تَبَيَّنُ فِيهَا يَنْزِلُ بِهَا فِي النَّارِ أْبَعَدَ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ } متفق عليه.

“Quả thật, người bề tôi cứ cố nói những lời để làm rõ vấn đề để rồi những lời đó có thể đưa y rơi xuống Hỏa Ngục sâu với khoảng cách còn xa hơn khoảng cách giữa hướng Đông và hướng Tây.” (Albukhari, Muslim).

{ إِنِّي لَمْ أُبْعَثْ لِعَانَا وَإِنَّمَا بُعِثْتُ رَحْمَةً } رواه مسلم.

“Quả thật, Ta không được cử phái đến vì mục đích nguyên rửa mà Ta được cử phái đến để mang lại hồng phúc.” (Muslim).

Ông Umar bin Al-Khattaab رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{ لَا تُظْرُونِي كَمَا أَظْرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ، فَقُولُوا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ } متفق عليه.

“Các ngươi đừng tán dương và ca ngợi Ta quá mức giống như những người Thiên Chúa giáo đã tán dương và ca ngợi quá mức đối với con trai của Maryam; bởi quả thật Ta chỉ là người bề tôi của Allah. Do đó, các ngươi hãy nói: người bề tôi của Allah và Thiên sứ của Ngài.” (Albukhari, Muslim).

Ông Jundub bin Abdullah ﷺ thuật lại, nói: Tôi đã nghe Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{إِنِّي أَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ أَنْ يَكُونَ لِي مِنْكُمْ خَلِيلٌ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ
اتَّخَذَنِي خَلِيلًا كَمَا اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا وَلَوْ كُنْتُ مَتَّخِذًا مِنْ أُمَّتِي
خَلِيلًا لَاتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلًا أَلَا وَإِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانُوا
يَتَّخِذُونَ قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ وَصَالِحِيهِمْ مَسَاجِدَ أَلَا فَلَا تَتَّخِذُوا الْقُبُورَ
مَسَاجِدَ إِنِّي أَنهَاكُمْ عَنْ ذَلِكَ} رواه مسلم.

“Quả thật, Ta vô can trước Allah về việc Ta nhận lấy ai đó trong các người làm Khaleel. Quả thật, Allah đã lấy Ta làm Khaleel của Ngài giống như Ngài lấy Ibrahim làm Khaleel. Giả sử Ta được phép lấy ai đó trong cộng đồng tín đồ của Ta làm vị Khaleel thì chắc chắn Ta sẽ chọn lấy Abu Bakr làm Khaleel; chẳng phải những người trước thời các người đã lấy mộ các vị Nabi của họ làm các Masjid, bởi thế các người chớ đừng lấy mộ làm Masjid, Ta cấm các người làm điều đó.” (Muslim).

Như vậy, dựa theo lời giáo huấn này thì không được phép Salah tại các Masjed có mộ trong đó.

Các con gái của Thiên sứ ﷺ

Trong thời Ja-hiliyah (tiền Islam), việc sinh được con gái là một ngày đen tối trong cuộc sống của cha mẹ, không chỉ là ngày u tối với cuộc sống cha mẹ không thôi mà còn là ngày u tối với cuộc sống của cả gia đình dòng tộc. Giải pháp cho điều u tối này trong xã hội lúc bấy giờ là giết chết những đứa con gái vì sợ xấu hổ và bị khinh khi. Vấn đề giết chết con cái dưới một hình ảnh vô cùng dã man, vô nhân đạo, không hề có một chút tình người. Những đứa bé gái lúc bấy giờ bị chôn sống một cách không thương tiếc. Mỗi khi em bé được sinh ra là gái thì họ sẽ để cho nó lớn đến sáu tuổi rồi người chồng sẽ nói với mẹ của nó: hãy tắm rửa làm đẹp cho nó để ta đưa nó đi bên chồng của nó. Họ đã đào sẵn một cái hố ở trong sa mạc, khi đưa đứa con gái đến cái hố đó, người cha nói

con hãy nhìn xuống dưới rồi y đẩy đứa con của mình xuống dưới hố và lấp đất lại một cách tàn nhẫn và man rợ, không một chút thương tâm.

Ngay giữa xã hội ngu muội này, Thiên sứ của Allah ﷺ đã mang đến một tôn giáo vô cùng vĩ đại, tôn giáo yêu quý và trân trọng phụ nữ dù đó là vợ, mẹ, con gái, chị (em), cô dì, hãy ở vị trí và vai trò nào đi chăng nữa. Thiên sứ của Allah ﷺ hãnh diện và tự hào với những đứa con gái của mình, Người hết mực yêu thương các con gái của Người. Mỗi khi con gái của Người, Fatimah đi vào gặp Người thì Người đứng dậy tiến về phía con gái Fatimah, nắm lấy tay con gái, hôn con gái và để con gái ngồi sát bên cạnh Người; và mỗi khi Người ghé thăm con gái thì con gái đứng dậy tiến về phía Người, nắm lấy tay Người, hôn Người và kéo Người ngồi bên cạnh mình. (*Theo Hadith do Abu Dawood, Tirmizdi và Annasa-i ghi lại*).

Dù tình thương của Thiên sứ ﷺ dành cho các con gái của Người rất lớn nhưng Người vẫn chấp nhận việc hai đứa con gái của Người Ummu Kulthum và Ruqaiyah phải bị ly dị với Utbah và Utaibah, hai đứa con trai của Abu Lahab sau khi Allah ﷻ mặc khải xuống câu Kinh:

﴿تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝﴾ [سورة المسد: 1]

﴿Hai tay của Abu Lahab sẽ bị hủy diệt, chắc chắn sẽ bị hủy diệt﴾ (Chương 111 – Al-Masad, câu 1).

Thiên sứ của Allah ﷺ đã từ chối bỏ việc tuyên truyền và kêu gọi đến với Allah ﷻ dù những người Quraish đã hăm dọa và gây khó khăn đủ điều, ngay cả hai

đưa con gái của Người bị ly dị thì Người vẫn kiên nhẫn chịu đựng mà không hề từ bỏ việc kêu gọi và tuyên truyền mọi người đến với tôn giáo này.

Một trong những hình ảnh chào đón và niềm nở của Người đối với các con gái của Người là những gì mà bà A'ishah ﷺ thuật lại, bà nói: Đang lúc những người vợ của Thiên sứ ﷺ ở cùng với Người thì Fatimah ﷺ bước vào, dáng cô ấy đi không khác với dáng của Thiên sứ ﷺ chút nào. Khi Người nhìn thấy cô ấy thì Người liền niềm nở chào đón cô ấy, Người ﷺ nói: “مَرْحَبًا بِابْنَتِي” – **“Chào đón con gái của Ta!”** rồi Người ﷺ để cô ấy ngồi sát cạnh bên phải hay bên trái của Người. (*Hadith do Muslim ghi lại*).

Và một trong những biểu hiện tình yêu thương và quan tâm đến các con gái của Thiên sứ ﷺ là Người thường xuyên thăm viếng họ, hỏi han tình trạng của họ cuộc sống của họ và giúp họ giải quyết những vấn đề của họ .. Có một lần, Fatimah ﷺ đến gặp Thiên sứ ﷺ để than phiền với Người về đôi bàn tay của bà đã bị chai cứng vì phải dùng cối xay hàng ngày và bà muốn xin Người một người giúp việc nhưng bà không gặp Người ngày hôm đó. Bà đã tâm sự điều đó với bà A'ishah ﷺ, khi Thiên sứ của Allah ﷺ trở về thì bà A'ishah ﷺ nói lại sự việc cho Người nghe. Ông Ali ﷺ kể lại: Thiên sứ đã đến thăm chúng tôi, lúc đó chúng tôi đã nằm trên giường định ngủ, chúng tôi định ngồi dậy để tiếp đón Người thì Người nói: “مَكَانِكُمْ” – **“Cứ nằm yên đó”** rồi Người đến ngồi gần

chỗ chúng tôi, và lúc đó tôi thấy một luồng hơi lạnh từ
đôi chân của Người lên ngực tôi. Người ﷺ nói:

{أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ خَادِمٍ، إِذَا أَوْيْتُمَا إِلَى فِرَاشِكُمَا،
أَوْ أَخَذْتُمَا مَضَاجِعَكُمَا، فَكَبَّرَ أَرْبَعًا وَثَلَاثِينَ، وَسَبَّحَا ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ،
وَآمَحَدَا ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ، فَهَذَا خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ خَادِمٍ} رواه البخاري.

**“Ta sẽ chỉ điều tốt cho hai con hơn cả người giúp việc:
khi nào hai con nằm trên giường ngủ thì hai con hãy
Takbir (nói Ollo-hu-akbar) 34 lần, Tasbeeh (nói
Subha-nollo-h) 33 lần, Tahmeed (nói Alhamdulillah)
33 lần. Việc làm này tốt cho hai con hơn cả việc có
được một người giúp việc.” (Albukhari).**

Chúng ta có một tấm gương tốt đẹp ở nơi Thiên sứ
của Allah ﷺ về tính kiên nhẫn, chịu đựng. Quả thật, tất
cả những người con của Người ﷺ cả con trai lẫn con gái
đều qua đời lúc sinh thời của Người, trừ Fatimah (رضي الله عنها). Mặc
dù rất đau buồn nhưng Người ﷺ không hề có những hành
vi thái quá trong việc biểu hiện cảm xúc về nỗi đau và
mất mát, Người ﷺ không hề tát vào má, xé áo, kêu gào
hay than thở một cách vật vã; mà Người kiên nhẫn, chịu
đựng, nén cảm xúc vì hài lòng với sự an bài và định đoạt
của Allah ﷻ.

Quả thật, Người ﷺ đã để lại nhiều lời di huấn răn
dạy các tín đồ khi gặp phải nỗi đau thương và mất mát.
Tiêu biểu một trong các lời giáo huấn đó là lời của Người
ﷺ:

{ مَا مِنْ مُسْلِمٍ تُصِيبُهُ مُصِيبَةٌ فَيَقُولُ مَا أَمَرَهُ اللَّهُ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اللَّهُمَّ أَجْرُنِي فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا. إِلَّا أَخْلَفَ اللَّهُ لَهُ خَيْرًا مِنْهَا } رواه مسلم.

“Bất cứ người Muslim nào gặp phải đau thương và mất mát nói ‘Inna lilla-h wa inna ilayhi ro-ji’u-n, ollo-humma’ jurni fi musi-bati wa akhlif li khoiran minha’ – ‘Quả thật bây tôi là của Allah và bây tôi phải quay trở về với Ngài, lạy Allah, xin Ngài ban ân phước cho bề tôi qua sự đau thương và mất mát này và xin Ngài hãy bù lại cho bề tôi điều tốt đẹp hơn’ thì Allah sẽ bù lại cho y điều tốt đẹp hơn.” (Muslim).

Quả thật, Allah ﷻ đã để những lời phán của Ngài mang ý nghĩa khẳng định sự quay về với Ngài làm câu nói cho những người gặp nạn và mất mát:

﴿الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ [سورة البقرة: 156]

«Những ai khi gặp phải thiên tai sẽ nói: “Quả thật, chúng tôi là của Allah và chúng tôi chắc chắn phải quay trở về với Ngài”» (Chương 2 – Albaqarah, câu 156).

Đó như là một lời trấn an cho những ai gặp phải nạn kiếp, đó là một sự khẳng định việc cứu rỗi là ở nơi Allah ﷻ để người gặp nạn hướng về Ngài, để họ biết kiên nhẫn và chịu đựng những định đoạt và an bài của Ngài, qua đó, để được Ngài ban ân phước cho những ai biết kiên nhẫn chịu đựng. Ngài ﷻ phán:

﴿إِنَّمَا يُوفَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ [سورة الزمر: 10]

«Chỉ những người kiên nhẫn chịu đựng mới hưởng trọn phần thưởng của mình một cách không phải bị tính số.» (Chương 39 – Azzumar, câu 10).

Cách cư xử của Thiên sứ ﷺ đối với vợ

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

﴿إِنَّ الدُّنْيَا كُلَّهَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ﴾ رواه النسائي وأحمد.

“Quả thật, tất cả mọi thứ của trần gian đều là những món đồ nhưng món đồ tốt nhất của trần gian là người phụ nữ đức hạnh và ngoan đạo.” (Annasa-i, Ahmad).

Và một trong những phẩm chất đạo đức cũng như đức tính cao đẹp của Thiên sứ ﷺ là sự đối xử tử tế, nhẹ nhàng và tràn đầy tình yêu thương của Người với vợ. Người ﷺ thường xung hô cùng yêu với người mẹ của những người có đức tin, A'ishah ﷺ.

Bà A'ishah ﷺ thuật lại: Có một ngày nọ, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{ يَا عَائِشَ ، هَذَا جِبْرِيلُ يُقْرَأُكَ السَّلَامَ } متفق عليه.

“Này, A’isha (người sống), đại Thiên Thần Jibril gửi lời Salam đến nàng” (Albukhari, Muslim).

Đây là vị Nabi của cả cộng đồng tín đồ, là vị với phẩm chất đạo đức hoàn hảo và với một địa vị vĩ đại, đã cho chúng ta một hình ảnh tuyệt vời về cách cư xử tốt đẹp với vợ cũng như lối giao tiếp dịu dàng, đáng yêu với người vợ.

Bà A’ishah ﷺ nói: **“Có lần tôi uống nước xong, lúc đó tôi đang trong chu kỳ kinh nguyệt, Người ﷺ lấy cốc nước mà tôi đã uống, đặt môi Người vào đúng chỗ mà tôi đã đặt môi và uống; và khi tôi cắn miếng thịt từ khúc xương thì Người ﷺ lại lấy ăn khúc xương đó, Người đặt môi của Người vào đúng ngay chỗ mà tôi đã đặt môi” (Hadith do Muslim ghi lại).**

Thiên sứ của Allah ﷺ không giống như những gì mà những kẻ giả tạo đức tin Muna-fiq đã nói về Người và cũng không giống như những gì mà những nhà đông phương học đã kết tội một cách sai lệch không đúng sự thật về Người .. mà Người ﷺ luôn là một người mang phong thái đáng ca ngợi về cách đối xử trong đời sống vợ chồng.

Bà A’ishah ﷺ nói: **“Quả thật, Thiên sứ của Allah hôn một trong những người vợ của Người rồi đi ra dâng lễ nguyện Salah mà không làm Wudu’.” (Abu Dawood, Tirmizdi).**

Trong những chỗ khác sẽ cho thấy rõ hơn vị trí và vai trò của phụ nữ được Thiên sứ của Allah ﷺ trân trọng

và tôn vinh như thế nào. Việc Thiên sứ của Allah ﷺ trả lời câu hỏi của ông Amru bin Al-Aas ﷺ đã dạy ông rằng tình yêu vợ chồng là người đàn ông mạnh mẽ, chính chắn không được ngưng ngưng và thiếu can đảm khi thổ lộ và bày tỏ sự ngưỡng mộ đối với vợ.

Ông Amru bin Al-Aas ﷺ thuật lại rằng ông đã hỏi Thiên sứ của Allah ﷺ ai là người yêu thương nhất đối với Người thì Người liền nói: **“A’ishah”** (*Albukhari, Muslim*).

Ai muốn tìm niềm hạnh phúc trong đời sống vợ chồng của mình thì người đó hãy suy ngẫm Hadith mà người mẹ của những người có đức tin, A’ishah ﷺ, thuật lại về những lối hành xử, những cử chỉ yêu thương mà Thiên sứ của Allah ﷺ đã làm với bà.

Bà A’ishah ﷺ thuật lại, nói: **“Tôi và Thiên sứ của Allah tắm chung trong một chậu nước”** (*Albukhari*).

Vị Nabi ﷺ của cộng đồng tín đồ này không hề bỏ qua bất cứ một điều gì, một tình huống nào mang lại niềm vui trong đời sống vợ chồng cũng những niềm hạnh phúc vui tươi trong những điều được phép.

Bà A’ishah ﷺ thuật lại: Tôi đã đi cùng với Thiên sứ của Allah ﷺ trong một vài chuyến đi của Người, và lúc đó tôi là một cô bé, đáng gầy. Người ﷺ bảo mọi người hãy tiến lên phía trước, mọi Người tiến lên phía trước, rồi Người nói với tôi: **“Nàng lại đây, Ta sẽ chạy đua với nàng”**. Lúc đó tôi đã chạy thắng Người. Trong vài chuyến đi khác của Người, lúc đó đáng người của tôi đã tròn béo hơn, Người ﷺ bảo mọi người tiến lên phía

trước rồi Người nói với tôi: **“Nàng lại đây, Ta sẽ chạy đua với nàng”** và Người đã thắng tôi, Người cười và nói: **“Lần này là tính cho lần đua trước đó nhé”**.
(*Hadith do Ahmad ghi lại*).

Đó là một sự vui đùa đầy yêu thương và là sự quan tâm hết mực đối với vợ. Người ﷺ bảo mọi người trong đoàn đi trước để Người chơi trò chạy đua với vợ của Người, Người muốn rót niềm vui trong trái tim bà, rồi Người còn nói lời trêu ghẹo bà “Lần này là tính cho lần đua trước đó nhé”.

Chúng ta nhìn những con người quyền lực với địa vị cao trong xã hội ngày nay và nhìn về vị Nabi ﷺ ân phúc thì chúng ta sẽ thấy sự khác biệt. Tuy Nabi ﷺ là một vị Thiên sứ được cử phái đến cho toàn nhân loại, là vị lãnh đạo tài ba, là người thuộc bộ tộc Quraish cao quý và tiếng tăm, một vị tướng chỉ huy những đoàn quân hùng hậu, một chiến binh xuất chúng nhưng đồng thời lại là một người đàn ông nhẹ nhàng, ân cần, tử mĩ trong cư xử với những người vợ của Người ﷺ. Việc chỉ huy đoàn quân, lộ trình dài, chiến đấu, cùng với sự nặng gánh sứ mạng không làm Người ﷺ quên đi sự quan tâm cũng như không làm Người mất đi sự dịu dàng, lãng mạn và ân cần đối với các bà vợ của Người.

Ông Albukhari ghi lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ lúc trở về từ trận chiến Khaibar và cưới bà Safiyah ﷺ con gái ông Yahya, Người kéo miếng vải phủ xung quanh con lạc đà che bà lại, rồi Người ngồi xuống sát con lạc đà để cho bà Safiyah đặt chân lên đùi của Người bước lên lưng con lạc đà.

Đây quả là một cảnh tượng rất xúc động, nó cho thấy sự khiêm tốn của Thiên sứ ﷺ. Người ﷺ là một vị lãnh đạo cấp cao nhất, một vị Nabi được Allah ﷻ cử phái để hướng dẫn và chỉ dạy toàn thể nhân loại, tuy nhiên, Người rất khiêm tốn, ân cần và giúp đỡ vợ của Người trong mọi tình huống.

Và một trong những lời di huấn của Người ﷺ cho cộng đồng tín đồ của Người:

{أَلَا وَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا} رواه مسلم.

“Ta nhắc nhở các ngươi hãy đối xử tốt với phụ nữ”
(*Muslim*).

Sự Đa Thê

Thiên sứ của Allah ﷺ đã cưới cả thảy mười một người phụ nữ, họ được xưng danh là những người mẹ của những người có đức tin. Người qua đời để lại chín người vợ, và họ là những người phụ nữ cao quý và đức hạnh.

Quả thật, Thiên sứ của Allah ﷺ đã cưới một người phụ nữ lớn tuổi, bà không những lớn tuổi mà còn là người phụ nữ góa, bị ly dị và nghèo hèn. Trong tất cả những người vợ của Người chỉ có bà A'ishah ﷺ là người con gái còn trinh nguyên.

Thiên sứ của Allah ﷺ, cưới những người mẹ của những người có đức tin và cư xử với họ một cách công bằng trong việc phân phối thời gian và chăm sóc cũng như quan tâm họ.

Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: **“Mỗi khi Thiên sứ của Allah muốn một chuyến hành trình xa thì Người cho các bà vợ của Người rút thăm, ai rút thăm trúng tên mình thì người đó sẽ đi cùng với Người trong chuyến đi đó; và Người phân thời gian cho mỗi người là một ngày đêm.”** (*Tirmizdi*).

Và trong những hình ảnh công bằng của Người là Hadith được thuật lại bởi ông Anas bin Malik ﷺ, ông

nói: “Thiên sứ của Allah ﷺ có chín người vợ, khi Người phân chia thời gian cho họ thì Người không thiên về bên người vợ nào. Họ thường tập hợp lại mỗi đêm tại nhà của người vợ mà Người sẽ ngủ với bà. Có một lần, tại nhà của bà A’ishah, bà Zaynap đến thì Người đưa tay về phía bà, lúc đó bà A’ishah liền nói: đây là Zaynap, thế là Nabi ﷺ rút tay lại.” (Muslim).

Đây chính là ngôi nhà của vị Nabi ﷺ vĩ đại.

Thiên sứ của Allah ﷺ là người luôn tạ ơn Thượng Đế của Người bằng lời cũng như hành động. Người ﷺ luôn thúc các người vợ của Người trong việc thờ phượng và hành đạo và Người luôn trợ giúp họ trong sự việc đó vì để thi hành theo mệnh lệnh của Allah ﷻ:

﴿وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرِزُقُكَ
وَالْعَقِبَةُ لِلتَّقْوَى﴾ [سورة طه : 132]

﴿Và hãy bảo ban người nhà của Người dâng lễ nguyện Salah và hãy kiên nhẫn trên sự việc đó. TA không đòi hỏi Người bồng lộc, chính TA ban bồng lộc cho Người. Và kết cuộc tốt đẹp dành cho lòng Taqwa (sự ngoan đạo và ngay chính).﴾ (Chương 20 – Taha, câu 132).

Bà A’ishah ﷺ thuật lại, nói: “Thiên sứ của Allah ﷺ thường dâng lễ nguyện Salah trong lúc tôi ngủ trên giường của Người, khi nào Người muốn lễ nguyện Witir thì Người đánh thức tôi dậy.” (Albukhari, Muslim).

Quả thật, Thiên sứ của Allah ﷺ thường thức những người vợ của Người dâng lễ nguyện Salah trong đêm, bởi vì vợ chồng giúp đỡ nhau trong việc đánh thức nhau dậy dâng lễ nguyện Salah trong đêm ngay cả phải dùng tay búng nước vào người đang ngủ là việc làm được Allah ﷻ yêu thương. Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{رَحِمَ اللَّهُ رَجُلًا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّى وَأَيَقَظَ امْرَأَتَهُ فَإِنْ أَبَتْ نَضَحَ فِي وَجْهِهَا الْمَاءَ رَحِمَ اللَّهُ امْرَأَةً قَامَتْ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّتْ وَأَيَقَظَتْ زَوْجَهَا فَإِنْ أَبِي نَضَحَتْ فِي وَجْهِهِ الْمَاءَ} متفق عليه.

“Allah yêu thương một người đàn ông thức dâng lễ nguyện Salah trong đêm và đánh thức người phụ nữ của anh ta, nếu cô ấy không dậy anh ta rưới nước vào mặt cô ấy; Allah yêu thương một người phụ nữ thức dâng lễ nguyện Salah trong đêm và đánh thức người đàn ông của cô ta, nếu anh ta không dậy thì cô ta rưới nước vào mặt của anh ta.” (Albukhari, Muslim).

Một trong những biểu hiện của một người Muslim hoàn hảo và mộ đạo là người biết chăm sóc vẻ bề ngoài để hoàn chỉnh sự trong sạch của tâm hồn bên trong.

Thiên sứ của Allah ﷺ là người không những trong sạch về tâm hồn, sạch sẽ về ngoại hình mà còn quan tâm đến mùi hương của cơ thể, Người thích dùng Siwak (cây trầm dùng chà răng) và Người ﷺ bảo:

{لَوْلَا أَنْ أَسُقَّ عَلَى أُمَّتِي لِأَمْرَتِهِمْ بِالسَّوَاكِ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ} رواه أحمد.

“Nếu như không sợ gây khó khăn cho cộng đồng tín đồ của Ta thì chắc chắn Ta đã ra lệnh cho họ dùng Siwak vào mỗi lễ nguyện Salah.” (Ahmad).

Ông Huzdaifah ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah, khi nào Người ngủ dậy thì Người chà răng và dùng Siwak” (Muslim).**

Ông Suraih bin Ha-ni thuật lại: Tôi hỏi A’ishah ﷺ Thiên sứ của Allah ﷺ thường làm điều gì trước tiên khi vào nhà thì bà nói: Người dùng Siwak.

Còn gì đẹp hơn việc giữ vệ sinh và chuẩn bị để tiếp đón người nhà!!!

Thiên sứ của Allah ﷺ, khi vào nhà trước khi Người chào Salam thì Người thường nói:

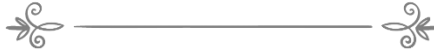
{ بِسْمِ اللّٰهِ وَآجِنَا وَبِسْمِ اللّٰهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللّٰهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا }

“Bismilla-hi walajna wa bismilla-hi khorajna wa alollo-hi rabbina tawakkalna”

“Nhân danh Allah bày tôi vào, và nhân danh Allah bày tôi đi ra, và bày tôi xin phó thác cho Allah, Thượng Đế của bày tôi” (Muslim).

Sự Trêu Đùa Của Thiên Sứ ﷺ

Thiên sứ của Allah ﷺ là vị lãnh đạo luôn quan tâm đến cộng đồng tín đồ của Người, đoàn quân của Người, người nhà của của Người. Có lúc là vì sự mặc khải, có lúc là vì sự thờ phượng và có lúc còn có một phương diện khác nữa, đó là Người ﷺ có những lời nói, cử chỉ mang tính vui đùa để tạo niềm vui cho mọi người cũng như làm tâm hồn thêm tươi đẹp. Tuy nhiên, Thiên sứ của Allah ﷺ luôn chừng mực không quá giới hạn, Người luôn ôn hòa trong mọi hành động và cử chỉ, Người không quá nghiêm nghị đến nỗi lạnh lùng và khô cằn sỏi đá nhưng lại không hề lố lỉnh, hồ đồ và quá trớn. Dù phải gánh vác trách nhiệm nặng nề nhưng trong trái tim Người vẫn có chỗ cho những đứa trẻ. Người ﷺ thường vui đùa với trẻ con và những người nhỏ tuổi để rót niềm vui cho chúng và đôi lúc Người cũng có những lời nói đùa vui với người lớn.

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại, nói: Các vị Sahabah nói với Người: Thừa Thiên sứ của Allah, Người đùa giỡn với chúng tôi sao? Người ﷺ nói:

{نَعَمْ، غَيْرَ أَنِّي لَا أَقُولُ إِلَّا حَقًّا} رواه أحمد.

“Đúng vậy, nhưng Ta chỉ nói lời thật” (Ahmad).

Một trong những sự vui đùa của Người là Hadith được thuật lại bởi ông Anas bin Malik ﷺ, ông nói: **“Quả thật, Thiên sứ của Allah ﷺ đã bảo tôi: này người có hai tai!” (Abu Dawood).**

Ông Anas ﷺ nói: “Con trai của bà Ummu Sulaim, người ta thường gọi ông là Abu Umair. Đôi lúc Thiên sứ của Allah ﷺ đùa giỡn với ông khi ông đến. Có lần ông ta vào thì Người ﷺ đã trêu ông ta khi Người nhìn thấy ông có vẻ buồn, Người ﷺ nói:

{مَا لِي أَرَى أَبَا عُمَيْرٍ حَزِينًا}

“Này Abu Umair sao Ta thấy cậu có vẻ buồn thế!”.

Các vị Sahabah ﷺ nói: Thừa Thiên sứ của Allah, con chim nhỏ mà y hay chơi đùa với nó chết rồi. Thế là Người ﷺ gọi ông:

{أَبَا عُمَيْرٍ مَا فَعَلَ التُّغَيْرُ}.

“Này Abu Umair, con chim nhỏ đó đã làm gì rồi?”.
(Albukhari, Muslim).

Đôi với người lớn, Thiên sứ của Allah ﷺ cũng có một vài tình huống mà ông Anas bin Malik ﷺ đã thuật lại, trong đó, có Hadith ông thuật lại, nói: Có một người đàn ông thuộc cư dân sa mạc, tên của ông ta là Zahir bin Haraam. Thiên sứ của Allah ﷺ quý mến ông ta, và ông ta có diện mạo xấu xí. Một ngày nọ, Thiên sứ ﷺ đến với ông ta, ông ta đang bán đồ. Người ﷺ nhẹ nhàng đứng núp ở phía sau lưng ông ta và đưa tay ôm chặt lấy ông ta, ông ta không nhìn thấy Người, Người bảo ông: hãy đưa đồ cho Ta. Ông nói: Ai vậy? Nhưng nghe tiếng thì ông ta nhận ra ngay đó là Thiên sứ của Allah ﷺ, ông ta cố gắng quay sang nhìn Người nhưng lúc đó lưng của ông ta sát với ngực của Người. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{مَنْ يَشْتَرِي الْعَبْدَ}

“Có ai mua người bề tôi này không?”.

Ông nói: Thừa Thiên sứ của Allah, vậy là Người xem tôi như một món hàng để bán sao?

Người ﷺ nói:

{لَكِنُّ عِنْدَ اللَّهِ أَنْتَ غَالٍ} رواه أحمد.

“**Nhưng ở nơi Allah, người đắt giá lắm đấy**” (Ahmad).

Thiên sứ của Allah ﷺ là người có phẩm chất đạo đức cao quý, tính cách của Người luôn thể hiện được sự cao quý và đáng ca ngợi của Người.

Ngay cả khi ở cùng với người nhà của Người ﷺ, những lúc Người cười cũng chỉ là những cái mỉm cười, như bà A'ishah ﷺ nói: **“Tôi chưa từng thấy Thiên sứ của Allah cười toe toét thấy cả lợi mà Người chỉ mỉm cười.”** (Albukhari, Muslim).

Mặc dù với thái độ vui vẻ và cử chỉ hòa đồng nhưng khi có điều gì vượt giới cấm của Allah ﷻ thì sắc mặt Thiên sứ của Allah ﷺ trở nên nghiêm khắc. Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: Có lần Thiên sứ của Allah ﷺ trở về từ chuyến đi, tôi đã treo tấm màn có vẽ những hình ảnh ở cửa vào. Khi Người ﷺ nhìn thấy nó Người liền đổi sắc mặt và Người nói:

{أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ يُضَاهُونَ بِخَلْقِ اللَّهِ} متفق عليه.

“Người bị hình phạt nặng nhất vào Ngày Phục Sinh là những người đã bắt chước tạo hóa của Allah.”
(*Albukhari, Muslim*).

Đây là bằng chứng cho thấy không được phép để các bức ảnh ở trong nhà nếu như nó được bày ra cho thấy, và càng không được phép nếu như treo ảnh lên vách, tường nhà hoặc làm các hình tượng đặt ở một góc nào đó của ngôi nhà. Việc làm này là hành vi trái lệnh Allah ﷻ bị bắt tội và sự việc đó sẽ ngăn các vị Thiên Thần mang hồng phúc vào nhà.

Phong Cách Ngủ Của Thiên Sứ

Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

﴿إِذَا أَوَى أَحَدُكُمْ إِلَى فِرَاشِهِ فَلْيَأْخُذْ دَاخِلَةَ إِزَارِهِ فَلْيَنْفُضْ بِهَا فِرَاشَهُ
وَلْيُسِّمِ اللَّهَ فَإِنَّهُ لَا يَعْلَمُ مَا خَلْفَهُ بَعْدَهُ عَلَى فِرَاشِهِ فَإِذَا أَرَادَ أَنْ
يَضْطَجِعَ فَلْيَضْطَجِعْ عَلَى شِقِّهِ الْأَيْمَنِ وَلْيَقُلْ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبِّي بِكَ
وَضَعْتُ جَنْبِي وَبِكَ أَرْفَعُهُ إِنْ أَمَسَّتْ نَفْسِي فَأَغْفِرْ لَهَا وَإِنْ أُرْسَلَتْهَا
فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ﴾ رواه مسلم.

“Nếu ai đó trong các người muốn lên giường ngủ của y thì y hãy lấy mảnh y phục của thân dưới quét bụi giường ngủ của y đồng thời y hãy nhân danh Allah, bởi quả thật y không biết được có thứ gì đó trên giường của y sau đó; còn nếu y muốn nằm ngủ thì y hãy nằm nghiêng bên phải đồng thời hãy nói: ‘Subhanakollo-humma rabbi bika wadho’tu jambi wa bika arfa’uhu in amsakta nafsi faghfir laha wa in arsaltaha fahfazha bima tahfazhu bihi ‘iba-dakas so-lihi-n’ – ‘Lạy Allah, Vinh quang thay Ngài, Thượng Đế của bề tôi, nhân danh Ngài bề tôi đặt mình xuống và nhân danh Ngài bề tôi trở dậy, nếu Ngài giữ linh hồn bề tôi lại thì xin Ngài hãy thứ cho nó, còn nếu Ngài gửi nó lại thì xin Ngài hãy bảo vệ nó với những gì mà Ngài đã bảo vệ cho các bề tôi ngoan đạo của Ngài.’”
(Muslim).

Một trong những lời dạy khác nữa cho mỗi người Muslim nam và nữ là lời di huấn của Người ﷺ:

{ إِذَا أَتَيْتَ مَضْجَعَكَ فَتَوَضَّأْ وُضُوءَكَ لِلصَّلَاةِ، ثُمَّ اضْطَجِعْ عَلَى شِقِّكَ
الْأَيْمَنِ { متفق عليه.

“Nếu người muốn đi ngủ thì người hãy làm Wudu’ giống như Wudu’ cho lễ nguyện Salah rồi người hãy ngủ nằm nghiêng bên phải.” (Albukhari, Muslim).

Bà A’ishah ﷺ nói: “Mỗi đêm, khi Thiên sứ của Allah ﷺ lên giường thì Người bụm đôi bàn tay lại và phun nhẹ vào đó, và Người đọc chương Ikhlaas, chương Alfalaq và chương Annas, rồi Người đưa tay vuốt đều lên người, Người bắt đầu từ phần đầu, mặt và sau đó vuốt xuống toàn thân. Người làm như vậy ba lần.” (Albukhari).

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: Khi Thiên sứ của Allah ﷺ nằm ngủ thì Người nói:

{ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَآوَانَا فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ
وَلَا مُتَوَيِّ { رواه مسلم.

“Alhamdulillah-hillazdi atto’amana wa saqo-na wa kafa-na wa a-wa-na fakam mimman la kafiya lahu wa la mu’wiya”.

“Mọi lời ca ngợi và tán dương kính dâng lên Allah, Đấng đã ban thức ăn, thức uống cho bè tôi, đã bảo hộ bè tôi và đã ban cho bè tôi chỗ nghỉ ngơi, bởi không biết bao người không được bảo hộ cũng như không có chỗ nghỉ ngơi.” (Muslim).

Ông Abu Qata-dah nói: “Quả thật, Thiên sứ của Allah, khi Người dùng chân nghỉ đêm thì Người nằm nghiêng bên phải, còn khi Người dùng chân nghỉ đêm một lúc trước giờ Fajar thì Người nằm gối đầu lên bàn tay” (Muslim).

Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: “Quả thật, chiếc giường ngủ của Thiên sứ ﷺ chỉ là tấm da được thuộc da.” (Muslim).

Ông Umar bin Khattaab ﷺ vào gặp Thiên sứ của Allah ﷺ, ông nhìn thấy những vết chiểu in hằn lên thân của Người thì ông bật khóc. Thiên sứ của Allah ﷺ hỏi ông:

{ مَا يُبْكِيكَ يَا عُمَرُ }

“Này Umar điều gì làm ông khóc?”.

Ông Umar ﷺ nói: Thề bởi Allah, tôi biết Người là người cao quý hơn cả hoàng đế La Mã Caesar và Kisra. Nhưng hai kẻ đó đã sung sướng và hưởng thụ trên thế gian này còn Người là Thiên sứ của Allah ﷺ mà phải ở bần hàn thế này sao?!. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{ أَمَا تَرْضَى أَنْ تَكُونَ لَهُمُ الدُّنْيَا وَلَنَا الْآخِرَةُ }

“Chẳng lẽ ông không hài lòng việc họ hưởng thụ trên thế gian còn chúng ta sẽ hưởng thụ ở Đời Sau ư?!”

Ông Umar ﷺ nói: Dĩ nhiên là muốn vậy.

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{ فَإِنَّهُ كَذَاكَ }

“Sự việc là như thế đấy”. (Ahmad).

Lễ Nguyện Salah Trong Đêm của Thiên Sứ ﷺ

Thiên sứ của Allah ﷺ luôn tưởng nhớ Allah ﷻ, Người ﷺ thức khuya dâng lễ nguyện Salah và nấng cầu nguyện nơi Allah, Thượng Đế của trời đất. Việc làm này của Người ﷺ là thi hành theo mệnh lệnh của Allah ﷻ khi Ngài phán bảo Người:

﴿يَأْتِيهَا الْمُرْمَلُ ① فَمِ الْيَلِّ إِلَّا قَلِيلًا ② نِصْفَهُ ③ أَوْ أَنْقُصَ مِنْهُ قَلِيلًا ④
أَوْ زِدَ عَلَيْهِ ⑤ وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ⑥﴾ [سورة المزمل: 1 - 4]

﴿Hỡi người cuộn mình trong áo (Muhammad)! Hãy đứng dâng lễ nguyện Salah trong đêm dù chỉ là một ít thời gian, (hãy đứng dâng lễ nguyện Salah) đến nửa đêm hay ít hơn một chút hoặc lâu hơn; và Người hãy xướng Qur'an một cách nhịp nhàng.﴾ (Chương 73 – Al-Muzammil, câu 1 – 4).

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại, nói: Thiên sứ của Allah ﷺ đứng dâng lễ nguyện Salah đến nỗi nứt cả đôi bàn chân. Có lời bảo Người ﷺ: Thưa Thiên sứ của Allah, Sao Người lại khổ như vậy trong khi Allah ﷻ đã tha thứ cho Người mọi tội lỗi đã qua và mọi tội lỗi sau này? Người ﷺ nói:

{أَفَلَا أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا} رواه ابن ماجه.

“Nhu vậy chẳng lẽ Ta không nên là người bẻ tôi biết ơn hay sao?” (Ibnu Ma-jah).

Ông Al-Aswad bin Yazeed thuật lại: Tôi đã hỏi bà A'ishah ﷺ về lễ nguyện Salah của Thiên sứ ﷺ trong đêm thì bà nói: “Người ngủ đầu hôm rồi thức dậy vào lúc khuya, nếu Người có nhu cầu, Người quay lại với vợ của Người, khi nghe tiếng Azdaan thì Người thức dậy, nếu Người trong tình trạng Junub thì Người tắm còn không thì Người làm Wudu' và đi ra dâng lễ nguyện Salah.” (Albukhari).

Lễ nguyện Salah của Thiên sứ ﷺ trong đêm thường rất dài.

Ông Abu Abdullah Huzdaifah bin Al-Yamaan ﷺ thuật lại, nói: “Có một đêm, tôi dâng lễ nguyện Salah cùng với Thiên sứ, Người mở đầu với chương Albaqarah. Tôi nói: chắc Người sẽ Ruku’a ở câu 100. Rồi qua khỏi câu 100, tôi lại nói: Người sẽ đọc nó trong một Rak’at. Dứt chương thì Người lại tiếp tục chương A-li I’mran, tôi nói: chắc Người sẽ Ruku’a sau khi dứt chương này, nhưng rồi Người lại tiếp tục đọc chương Annisa’; Người đọc nhịp nhàng và từ tốn, mỗi khi đến chỗ có lời Tasbeeh thì Người Tasbeeh, mỗi khi đến chỗ có nói về sự cầu xin thì Người cầu xin, mỗi khi đến chỗ có lời nhắc về sự cầu xin che chở khỏi Shaytan thì cầu xin che chở khỏi Shaytan; sau đó Người Ruku’a, trong Ruku’a Người nói: Subha-na rabbiyal’azhi-m, Người Ruku’a lâu giống như đứng; sau đó Người nói: Sami’alla-hu liman hamidah rabbana wa lakal hamdu, rồi Người trở dậy và đứng lâu tương đương với thời gian Ruku’a; sau đó, Người Sujud và nói: Subha-na rabbiyal-a’la, và Người Sujud lâu tương đương với thời gian đứng.” (Muslim).

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Sau Lễ Nguyện Salah Fajar

Sau lễ nguyện Salah Fajar cùng với tập thể trong Masjid thì Thiên sứ của Allah ﷺ thường ngồi lại để tụng niệm cho đến khi mặt trời mọc rồi Người đứng dậy dâng lễ nguyện Salah hai Rak'at.

Ông Jabir bin Samurah رضي الله عنه thuật lại, nói: “Thiên sứ của Allah ﷺ, khi lễ nguyện Salah Fajar xong thì

Người ngồi lại tại chỗ Người dâng lễ nguyện cho đến khi mặt trời mọc lên cao” (Muslim).

Quả thật, Thiên sứ của Allah ﷺ khuyến khích các tín đồ duy trì Sunnah thiêng liêng này và Người cho biết rằng nó mang lại nhiều ân phước to lớn.

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{مَنْ صَلَّى الْغَدَاةَ فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ قَعَدَ يَذُكُرُ اللَّهَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ} رواه الترمذي.

“Ai dâng lễ nguyện Salah Fajar cùng với tập thể rồi ngồi lại tụng niệm Allah cho đến khi mặt trời mọc, sau đó, dâng lễ nguyện Salah hai Rak’at thì y sẽ được ban cho ân phước giống như ân phước của chuyến hành hương Hajj và Umrah.” (Tirmizdi).

Lễ Nguyện Salah Dhu-ha

Khi ánh nắng mặt trời nóng lên có thể làm cháy những gương mặt thì đó là khoảng thời gian cho giờ Dhu-ha. Đây là thời gian của công việc, dù bận rộn với sứ mạng, tiếp đón khách, giảng dạy cho các vị Sahabah cũng như những trách nhiệm và nghĩa vụ với gia đình, nhưng Thiên sứ của Allah ﷺ vẫn thờ phượng Allah ﷻ.

Bà Mu'a-zdah nói: Tôi hỏi bà A'ishah ﷺ rằng Nabi ﷺ có dâng lễ nguyện Salah Dhu-ha không thì bà bảo: **“Có, Người dâng lễ nguyện Salah bốn Rak'at, và Người thêm tùy thích theo ý muốn của Allah”** (*Muslim*).

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ đã để lại di ngôn bảo tôi nhịn chay ba ngày mỗi tháng, hai Rak'at lễ nguyện Salah Dhu-ha và lễ nguyện Salah Witir trước khi đi ngủ.”** (*Albukhari, Muslim*).

Lễ Nguyện Salah Tự Nguyện Trong Nhà

Đây là ngôi nhà tràn đầy đức tin Iman, phủ đầy sự thờ phượng và tụng niệm. Thiên sứ của Allah ﷺ đã di huấn bảo các tín đồ phải làm cho ngôi nhà của mình trở thành như thế, Người ﷺ nói:

{اجْعَلُوا فِي بُيُوتِكُمْ مِنْ صَلَاتِكُمْ، وَلَا تَتَّخِذُوهَا قُبُورًا} رواه البخاري.

“Các người hãy dâng lễ nguyện Salah trong ngôi nhà của các người (lễ nguyện Salah tự nguyện), và chớ để ngôi nhà của các người thành những ngôi mộ (không có lễ nguyện Salah).” (Albukhari).

Học giả Ibnu Al-Qayyim رحمه الله nói: Thiên sứ của Allah ﷺ thường dâng các lễ nguyện Salah tự nguyện nói chung tại nhà mà không có một nguyên do nào cho lễ nguyện; đặc biệt là lễ nguyện Salah của Maghrib thì không có một ghi nhận nào cho thấy Người thực hiện nó tại Masjid. Các lễ nguyện Salah tự nguyện (Sunnah) ở tại nhà mang nhiều điều hữu ích, tiêu biểu như: nói theo Sunnah của Thiên sứ ﷺ, dạy phụ nữ và trẻ con cách lễ nguyện Salah, xua đuổi Shaytan khỏi nhà do sự tụng niệm và xướng đọc Qur'an, đạt được sự thành tâm và tránh sự Riya' (phô trương, không toàn tâm toàn ý vì Allah).

Thiên sứ của Allah ﷺ khóc

Hầu hết đàn ông và phụ nữ đều khóc nhưng họ khóc như thế nào và khóc vì ai và vì điều gì?!

Thiên sứ của Allah ﷺ đã khóc khi thế gian có thể nằm trong tay Người nếu như Người muốn, và Người ﷺ khóc khi Thiên Đàng ở phía trước Người và Người sẽ

được ở nơi cao nhất trong Thiên Đàng. Vâng, đúng vậy, Thiên sứ của Allah ﷺ khóc nhưng đó là sự khóc của thờ phượng; Người ﷺ khóc lúc Người cầu nguyện Thượng Đế trong lễ nguyện Salah, lúc Người lắng nghe Qur'an. Điều đó được xuất phát từ trái tim nhạy cảm và lương thiện, trái tim hiểu biết rõ về sự vĩ đại của Allah, Đấng Tối Cao, và trái tim sợ hãi trước sự oai nghiêm và quyền lực của Đấng Toàn Năng, Đấng Chủ Tể của vũ trụ và muôn loài.

Ông Ibnu Abdullah bin Ash-Shakheer thuật lại từ chày của ông, nói: **“Tôi đã đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ lúc Người đang dâng lễ nguyện Salah và tôi nghe cổ họng của Người nghẹn ngào với tiếng khóc nức”** (Abu Dawood).

Ông Abdullah bin Mas'ud ﷺ thuật lại, nói: Thiên sứ của Allah ﷺ bảo tôi:

{اقْرَأْ عَلَيَّ}

“Hãy đọc (Qur'an) cho Ta nghe!”.

Tôi nói: Thưa Thiên sứ của Allah, tôi đọc cho Người nghe trong khi Nó được ban xuống cho Người ư?

Người ﷺ nói:

{فَإِنِّي أَحِبُّ أَنْ أَسْمَعَهُ مِنْ غَيْرِي}

“Quả thật, Ta thích nghe Nó từ người khác”.

Thế là tôi đã đọc chương Annisa', khi tôi đọc tới câu:

﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

﴾ [سورة النساء : 41]

«Thế sự việc sẽ ra sao khi TA đưa ra từ mỗi cộng đồng một nhân chứng và TA sẽ đưa Người (Muhammad) ra làm một nhân chứng đối chọi với đám người không có đức tin này?» (Chương 4 – Annisa’, câu 41)

Tôi thấy đôi mắt của Thiên sứ ﷺ tuôn dòng lệ.
(Hadith do Albukhari và Muslim ghi lại).

Ông Abu Bakr ﷺ nói với Thiên sứ của Allah ﷺ:
Thưa Thiên sứ của Allah, quả thật tóc của Người đã bạc!
Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{شَيْبَتِي هُودٌ وَالْوَاقِعَةُ وَالْمُرْسَلَاتُ وَ (عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ) وَ إِذَا الشَّمْسُ
كُوِّرَتْ} رواه الترمذي.

“Hud (chương 11), Al-Waqi’ah (chương 56), Al-Mursalat (chương 77), Amma yatasa-alu-n (chương 78) và Izdash-shamsu ku-wirat (chương 81) đã làm TA bạc đầu.” (Tirmizdi).

Sự Khiêm Tốn Của Thiên Sứ ﷺ

Thiên sứ của Allah ﷺ là người có phẩm chất đạo đức tốt đẹp, cao quý, và hoàn hảo nhất trong nhân loại. Đức tính và phẩm cách của Người là Qur'an như bà A'ishah ﷺ đã nói: **“Phẩm chất đạo đức của Người là Qur'an”** (theo Hadith của Muslim).

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ} رواه أحمد.

“Quả thật, Ta được cử phái đến để hoàn thiện các phẩm chất đạo đức cao quý.” (Ahmad).

Một trong những biểu hiện đức tính khiêm tốn của Thiên sứ ﷺ là Người không thích lời khen ngợi, tán dương và tâng bốc.

Ông Umar bin Al-Khattaab ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{لَا تُظْرُونِي كَمَا أَظَرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ، فَقُولُوا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ} رواه البخاري.

“Các người chớ tôn vinh Ta quá mức giống như những người Thiên Chúa đã tôn vinh quá mức đối với con trai của Maryam, bởi quả thật Ta chỉ là người bề tôi của Ngài (Allah); cho nên, các người hãy nói: người bề tôi của Allah và vị Thiên sứ của Ngài.” (Albukhari).

Ông Anas ﷺ thuật lại, nói: Mọi người thường xưng hô: Thừa Thiên sứ của Allah, thừa vị tốt nhất trong chúng tôi, đứa con tốt nhất trong chúng tôi, người bề trên của chúng tôi, ... Người ﷺ nói:

{أَيُّهَا النَّاسُ قُولُوا بِقَوْلِكُمْ وَلَا يَسْتَهْوِيَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ أَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ وَاللَّهِ مَا أَحَبُّ أَنْ تَرْفَعُونِي فَوْقَ مَنْزِلَتِي الَّتِي أَنْزَلَنِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ} رواه النسائي.

“Này hỡi mọi người, các ngươi hãy nói với lời của các ngươi nhưng chớ để Shaytan có cơ hội quấy nhiễu các ngươi. Ta là Muhammad con trai người bè tôi của Allah, Ta là người bè tôi của Allah và là vị Thiên sứ của Ngài. Xin Allah chứng giám, Ta không thích các ngươi nâng Ta lên cao hơn vị trí và vai trò mà Allah Tôi Cao đã ban cho Ta.” (*Annasa-i*).

Một số người ca ngợi và tán dương Thiên sứ của Allah ﷺ hơn mức bình thường, họ cho rằng Người biết điều vô hình hoặc Người có khả năng xua đuổi điều dữ, ban cho điều lành và ban cho sự lành bệnh. Tuy nhiên, Allah ﷻ đã phủ nhận tất cả những điều đó, Ngài phán:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ
الْغَيْبِ لَأَسْتَكْبَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ [سورة الأعراف: 188]

﴿Hãy bảo họ (Muhammad): “Ta không có quyền quyết định điều lợi hoặc điều hại cho chính bản thân ta trừ phi điều nào Allah muốn. Và nếu ta thực sự biết điều vô hình thì chắc chắn ta đã tom góp nhiều điều tốt cho ta và chắc chắn ta đã không gặp một điều bất hạnh nào. Quả thật, ta chỉ là một người cảnh báo và là một người mang tin mừng cho những người có đức tin.﴾ (Chương 7 – Al’Araf, câu 188).

Đây là vị Thiên sứ của Allah ﷺ không yêu thích sự tự cao tự đại, Người luôn khiêm tốn và hạ mình trước Thượng Đế của Người.

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: **“Không ai là người được họ (các vị Sahabah) yêu thương hơn Thiên sứ của Allah ﷺ những không ai trong họ đứng dậy mỗi khi gặp Người đến bởi vì họ biết rõ rằng Người ﷺ ghét việc làm đó.”** (Ahmad).

Thiên sứ của Allah ﷺ luôn khiêm tốn, sự khiêm tốn của Người thật đáng ngạc nhiên, Người khiêm tốn kể cả đối với phụ nữ bần hàn.

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: Một người phụ nữ đến gặp Thiên sứ của Allah, bà ta nói với Người: Tôi có việc cần đến Người. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{ أَجْلِسِي فِي أَيِّ نَوَاحِي السَّكِّكِ شِئْتَ حَتَّى أَجْلِسَ إِلَيْكَ } رواه أبو داود.

“Bà hãy ngồi bất cứ ngõ ngách nào bà muốn rồi tôi sẽ đến ngồi cùng với bà” (Abu Dawood).

Thiên sứ của Allah ﷺ là Người khiêm tốn nhất trong nhân loại; Người luôn sống ôn hòa, gần gũi, không phân biệt sang hèn và không hề xem thường bất cứ ai, dù ở tầng lớp nào đi chăng nữa. Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{ لَوْ دُعِيتُ إِلَى ذِرَاعٍ أَوْ كُرَاعٍ لَأَجَبْتُ، وَلَوْ أُهْدِيَ إِلَيَّ ذِرَاعٌ أَوْ كُرَاعٌ لَقَبِلْتُ } رواه البخاري.

“Dù Ta được mời đến bữa ăn với cẳng chân (cừu hoặc bò) của chi trước hoặc chi sau chỉ có xương không thịt thì chắc chắn Ta sẽ nhận lời mời; và cho dù Ta được biếu tặng một cái cẳng chân (cừu, bò) chỉ có xương không thịt thì chắc chắn Ta sẽ nhận lấy.” (Albukhari).

Thiên sứ của Allah ﷺ cảnh báo những ai có lòng tự cao tự đại trong mọi thời đại với lời di huấn:

{لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبَرٍ} رواه مسلم.

“Sẽ không vào được Thiên Đàng đối với ai mà trong trái tim của y có sự tự cao tự đại dù chỉ bằng hạt bụi.”
(Muslim).

Sự tự cao tự đại là con đường dẫn lối đến Hỏa Ngục – cầu xin Allah ﷻ che chở tránh khỏi nó -, thậm chí sự tự cao tự đại chỉ bằng hạt bụi. Chúng ta hãy suy ngẫm về sự trừng phạt mà Allah ﷻ dành cho những kẻ có lòng tự cao tự đại.

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

{بَيْنَمَا رَجُلٌ يَمْشِي فِي حُلَّةٍ، تُعْجِبُهُ نَفْسُهُ مُرَجَّلٌ جَمَّتَهُ، إِذْ خَسَفَ اللَّهُ بِهِ، فَهُوَ يَتَجَلَّلُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ} متفق عليه.

“Khi một người đàn ông đi trong bộ quần áo sang trọng, mái tóc dài ngang vai và được chải chuốt, y tỏ ra kiêu hãnh một cách ngạo mạn (với dáng nghênh ngang và kênh kiệu), nhưng rồi Allah cho đất nuốt y thì y sẽ bị chôn vùi cho đến Ngày Phục Sinh.”
(Albukhari, Muslim).

Người Sai Vặt Của Thiên Sứ ﷺ

Người người giúp việc, những người hầu dịch là những người yếu thế hèn mọn nhưng đối với Thiên sứ của Allah ﷺ thì họ luôn được trân trọng và vẫn được đối xử một cách công bằng và tôn kính. Đối với Người, sự cao quý là ở tôn giáo và lòng mộ đạo.

Thiên sứ của Allah ﷺ nói về những người giúp việc cũng như những người hầu:

{هُمْ إِخْوَانُكُمْ، جَعَلَهُمُ اللَّهُ تَحْتَ أَيْدِيكُمْ، فَمَنْ كَانَ أَخُوهُ تَحْتَ يَدِهِ فَلْيُطْعِمْهُ مِمَّا يَأْكُلُ، وَلْيَلْبِسْهُ مِمَّا يَلْبَسُ، وَلَا تُكَلِّفُوهُمْ مَا يَغْلِبُهُمْ، فَإِنْ كَلَّفْتُمُوهُمْ فَأَعِينُوهُمْ} رواه مسلم.

“Họ là anh em của các người, Allah đã để họ dưới quyền của các người; bởi thế, ai mà có người anh em dưới quyền của y thì y hãy cho người anh em của y ăn từ những gì y ăn, hãy cho người anh em của y mặc từ những gì y mặc, và chớ đừng giao công việc quá sức đối với họ nhưng nếu các người giao cho họ thì các người hãy phụ giúp họ.” (Muslim).

Chúng ta hãy lắng nghe lời của người giúp việc, người sai vặt nói về người chủ của mình với lời lẽ tán dương và khen thưởng đáng kinh ngạc. Liệu bạn có từng thấy người hầu nào lại khen ngợi người chủ của mình giống như người hầu của Thiên sứ ﷺ chưa?!

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: **“Tôi giúp việc cho Thiên sứ của Allah ﷺ trong suốt mười năm nhưng Người chưa từng buông tiếng uf với tôi (tiếng để tỏ thái độ bực mình và tức giận), và Người cũng chưa từng nói với tôi về bất cứ sự việc gì rằng sao cậu lại làm thế này hay sao cậu lại không làm thế kia, và không một điều gì tôi bỏ mà Người không bỏ.” (Muslim).**

Trong suốt mười năm tròn, không có một ngày nào hoặc không có một tháng nào quả là một thời gian dài của tuổi đời, trong đó chắc sẽ có sự vui buồn, phần nộ, chắc chắn tâm trạng sẽ thay đổi trong những hoàn cảnh và tình huống; tuy nhiên, Thiên sứ của Allah ﷺ không hề la mắng và tỏ vẻ bực tức với người hầu dịch của mình mà chỉ toàn là sự nhẹ nhàng từ tốn từ lời nói, thái độ và cử chỉ; không những thế Người còn thường quan tâm và cầu nguyện cho họ. Quả là một đức tính và phẩm hạnh vô cùng cao quý.

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: Mẹ tôi nói: Thừa Thiên sứ của Allah, Anas nó là người sai vặt của Người, xin Người hãy cầu nguyện cho nó. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{اللَّهُمَّ أَكْثِرْ مَالَهُ وَوَلَدَهُ، وَبَارِكْ لَهُ فِيمَا أَعْطَيْتَهُ} رواه البخاري.

“Lạy Allah, xin Ngài hãy ban cho nó nhiều tiền tài và con cái và xin Ngài hãy ban phúc cho nó trên những gì mà Ngài đã ban cho nó.” (Albukhari).

Mặc dù Thiên sứ của Allah ﷺ là Người anh dũng không hề hèn nhát trước một sự việc gì nhưng Người không bao giờ đánh ngoài trừ vì điều chân lý và Người cũng không hề có hành vi thô lỗ hay vũ lực với những người dưới quyền của Người từ vợ cũng như những người giúp việc của Người.

Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ chưa hề lấy tay đánh bất cứ thứ gì ngoại trừ đi đánh chiến cho con đường chính nghĩa của Allah ﷻ, và Người ﷺ cũng chưa từng đánh bất kỳ người giúp việc nào hay bất kỳ người phụ nữ nào.”** (Muslim).

Đây là lời xác nhận từ người mẹ của những người có đức tin về một vị tốt đẹp và cao quý nhất trong nhân loại. Đi ngược thời gian về tiểu sử tốt đẹp của Người thì chúng ta sẽ thấy ngay cả những người ngoại đạo Quraish cũng xác nhận về điều đó.

Bà A'ishah ﷺ nói:

{ مَا رَأَيْتَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُنْتَصِرًا مِنْ مَظْلَمَةٍ ظَلَمَهَا قَطُّ، مَا لَمْ يُنْتَهَكَ مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ تَعَالَى شَيْءٌ، فَإِذَا أَنْتَهَكَ مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ شَيْءٌ كَانَ مِنْ أَشَدِّهِمْ فِي ذَلِكَ غَضَبًا، وَمَا خَيْرَ بَيْنَ أَمْرَيْنِ إِلَّا اخْتَارَ أَيْسَرَهُمَا مَا لَمْ يَكُنْ مَأْتَمًا } رواه البخاري.

“Tôi chưa từng thấy Thiên sứ của Allah ﷺ đáp trả lại hành vi bất công nào xảy đến với Người nếu như đó không phải là hành vi thuộc giới cấm của Allah; nhưng nếu một điều gì đó phạm giới cấm của Allah thì Người là người luôn trở nên giận dữ nhất về điều đó; và khi cần phải lựa chọn giữa hai sự việc thì Người chỉ chọn sự việc đơn giản và dễ dàng nhất nếu như nó không phải là tội lỗi.” (Albukhari).

Bà A’ishah ﷺ thuật lại, bà nói rằng có lần một nhóm người Do Thái chào Salam Thiên sứ của Allah ﷺ nhưng thay vì họ nói Assalamu’alayka thì họ lại cố ý nói Assaamualayka (có nghĩa là cầu sự hủy diệt đến người), lúc đó bà đáp lại nói: Bal, assaamulaykum wa la’nah (có nghĩa là: các người mới là những người bị hủy diệt và bị nguyền rủa). Khi ấy, Thiên sứ của Allah ﷺ liền bảo bà:

{ يَا عَائِشَةُ إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ } متفق عليه.

“Này A’ishah, quả thật Allah rất hiền từ và tử tế, Ngài yêu thích sự hiền lành và tử tế trong mọi sự việc.” (Albukhari, Muslim).

Quà Cáp Và Khách

Trong cuộc sống con người, những nhu cầu về tình cảm và sự khắt khít các tâm hồn với nhau luôn rất cần cho xã hội, gia đình và tổ ấm. Một trong những điều làm khắt khít các trái tim lại với nhau cũng như làm tan biến khoảng cách giữa các tâm hồn là món quà biếu tặng cho nhau. Bà A'ishah رضي الله عنها nói: Thiên sứ của Allah ﷺ đón nhận quà cáp và thường nói lời cảm ơn. (*Albukhari*).

Đức tính rộng lượng và hiếu khách là đức tính của các vị Nabi và đường lối của các vị Thiên sứ. Thiên sứ của Allah ﷺ là người biểu hiện rõ nhất về đức tính này và Người đã dạy, nói:

{مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، جَائِزَتُهُ يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ،
وَالضَّيَافَةُ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ، فَمَا بَعْدَ ذَلِكَ فَهُوَ صَدَقَةٌ، وَلَا يَحِلُّ لَهُ أَنْ يَتَوَيَّرَ
عِنْدَهُ حَتَّى يُخْرِجَهُ} رواه البخاري.

“Ai có đức tin nơi Allah và cõi Đồi Sau thì hãy hiếu khách, bắt buộc tiếp đãi khách một ngày một đêm, hiếu khách hoàn hảo là ba ngày ba đêm, còn những gì sau đó là Sadaqah, và người khách không được ở lâu quá vì sẽ gây phiền hà và khó khăn cho chủ nhà.”
(*Albukhari*).

Thề bởi Allah, không một ai trên đời này lại có tâm lòng rộng lượng và quảng đại như Thiên sứ Muhammad ﷺ.

Ông Sahl bin Sa'ad ﷺ thuật lại, nói: Một người phụ nữ mang một cái áo choàng được dệt đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ. Bà nói với Người: tôi đã tự tay dệt nó cho Người mặc. Thiên sứ của Allah ﷺ đã nhận lấy cái đó và Người thực sự rất cần đến nó. Sau đó, Người ﷺ đã mặc nó đi ra gặp chúng tôi. Bỗng có một người nói: Người hãy cho tôi cái áo đó đi, nó thật đẹp quá. Người ﷺ nói: “Được”. Rồi Người ngồi xuống cùng với mọi người. Sau đó Người trở vào, cởi cái áo đó ra và xếp nó lại và gọi nó đi cho người đàn ông đã xin Người. Mọi người nói với người đàn ông đó: Anh hay thật, Thiên sứ mặc cái áo đó và Người thực sự rất cần nó vậy mà anh đã xin nó từ Người vì anh biết rõ rằng Người không hề từ chối bất cứ ai xin Người. Người đàn ông đó nói: Quả thật, thề bởi Allah, tôi không xin Người để mặc mà tôi xin Người

đề làm miếng liệm cho tôi. Ông Sahl nói: Cái áo thực sự được dùng làm miếng liệm cho y. (*Albukhari*).

Ông Hakeem bin Hizaam ﷺ thuật lại, nói: Tôi xin Thiên sứ của Allah, Người cho tôi, rồi tôi lại xin Người thì Người lại cho tôi, rồi tôi tiếp tục xin Người thì Người tiếp tục cho tôi; rồi Người nói:

{ يَا حَكِيمُ، إِنَّ هَذَا الْمَالَ خَضِرٌ حُلُوٌّ، فَمَنْ أَخَذَهُ بِسَخَاوَةٍ نَفْسٍ بُورِكَ لَهُ فِيهِ، وَمَنْ أَخَذَهُ بِإِشْرَافٍ نَفْسٍ لَمْ يُبَارَكْ لَهُ فِيهِ، وَكَانَ كَالَّذِي يَأْكُلُ وَلَا يَشْبَعُ، وَالْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى } متفق عليه.

“Này Hakeem, quả thật tài sản này xanh tươi và ngon ngọt, nhưng nếu ai nhận lấy nó bằng tấm lòng không tham (chỉ nhận lấy vừa đủ khi cần) thì y sẽ được ban phúc trong tài sản đó; còn ai nhận lấy nó với lòng tham không đáy thì y sẽ không được ban phúc trong tài sản đó, y giống như người cứ ăn mà không biết no; và tay ở phía trên (tay cho) tốt hơn tay ở phía dưới (tay nhận).” (*Albukhari, Muslim*).

Ông Jabir ﷺ thuật lại, nói: Không điều gì người ta xin Thiên sứ mà Người nói “không” cả. (*Albukhari*).

Thiên sứ của Allah ﷺ thường mỉm cười trong lúc ngồi cùng với mọi người, phong thái đó của Người nhiều lúc làm cho một số vị Sahabah nghĩ rằng bản thân mình được Người thương yêu nhất.

Ông Jarir bin Abdullah ﷺ thuật lại, nói: **“Từ khi tôi vào Islam, Người không hề cấm tôi vào gặp Người và mỗi khi nhìn tôi thì Người luôn mỉm cười.”** (*Albukhari*).

Ông Abdullah bin Al-Harith ﷺ thuật lại, nói: “Tôi chưa từng thấy người nào lại mỉm cười nhiều hơn Thiên sứ của Allah.” (Tirmizdi).

Chính vì vậy mà chúng ta không cần phải ngạc nhiên khi Thiên sứ của Allah ﷺ bảo:

{وَتَبَسُّمِكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ صَدَقَةٌ} رواه الترمذي.

“Và sự mỉm cười của người đến người anh em của người là một điều Sadaqah” (Tirmizdi).

Người sai vặt của Thiên sứ ﷺ, ông Anas bin Malik ﷺ đã mô tả Thiên sứ của Allah ﷺ với những đức tính vĩ đại mà chúng ta hiếm thấy ở người đàn ông hoặc hiếm thấy trong xã hội nhân loại. Thiên sứ của Allah ﷺ là người lịch sự và nhã nhặn nhất trong nhân loại, không một người nào đến xin Người mà Người không lắng nghe họ, Người không bao giờ quay đi cho đến khi nào người xin đã quay mặt đi, và Người không hề buông tay ra khi bắt tay cho đến khi nào Người khác buông tay ra trước. (Abu Na'eem ghi lại trong Addala-il).

Mặc dù Thiên sứ của Allah ﷺ là người hiền lành, nhỏ nhẹ và luôn nhân từ với các tín đồ của Người, tuy nhiên, Người tuyệt đối không làm ngo khi gặp điều sai trái mà Người kiên quyết ngăn cản. Ông Ibnu Abbas thuật lại, nói: Thiên sứ của Allah ﷺ nhìn thấy chiếc nhẫn bằng vàng trên tay của một đàn ông thì Người liền tháo nó ra và ném bỏ, Người ﷺ nói:

{يَعْمِدُ أَحَدَكُمْ إِلَى جَمْرَةٍ مِنْ نَارٍ فَيَجْعَلُهَا فِي يَدِهِ} رواه مسلم.

“Một trong các người lấy cục than hồng từ Hỏa Ngục và đặt nó lên tay mình.” (Muslim).

Thiên Sứ Của Allah ﷺ Thương Trẻ Con

Những người có trái tim chai cứng không biết đến lòng thương và tấm lòng của họ vô cảm bởi vì họ giống như đá cẩm thạch. Họ chỉ biết cho và nhận một cách khô khan như máy móc vô cảm và nhạt nhẽo trong khi con người được Allah Tối Cao ﷻ ban cho trái tim dịu dàng và biết thương xót, và con người là chủ thể mang trái tim nhân ái và trắc ẩn được bao phủ bởi tấm lòng từ bi và được thúc đẩy biểu hiện cảm xúc.

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah ﷻ bế lấy đứa con trai Ibrahim của Người, Người hôn và thơm nó” (Albukhari).**

Tấm lòng yêu thương này không chỉ riêng đối với ruột thịt máu mủ mà tấm lòng yêu thương này còn đối với kẻ cả toàn bộ con cháu của những người Muslim. Bà

Asma' con gái của ông Umais ﷺ, phu nhân của ông Ja'far thuật lại, nói: Thiên sứ của Allah ﷺ đi vào, Người gọi các con của Ja'far lại, tôi thấy Người thơm chúng, tôi cảm động ứa nước mắt. Tôi hỏi Người: Thưa Thiên sứ của Allah, có phải đã có tin gì của Ja'far đúng không? Người ﷺ nói:

{نَعَمْ، قُتِلَ الْيَوْمَ}

“Đúng vậy, anh ta đã hy sinh hôm nay”

Thế là chúng tôi ai cũng khóc. Sau đó, Người ﷺ quay về vào bảo:

{اَصْنَعُوا لِآلِ جَعْفَرٍ طَعَامًا فَإِنَّهُ قَدْ أَتَاهُمْ أَمْرٌ شَغَلَهُمْ} رواه الترمذي
وابن ماجه.

“Các người hãy làm thức ăn cho gia đình của Ja'far bởi quả thật đã xảy đến với một sự việc làm họ không còn tâm trí nữa.” (Tirmizdi, Ibnu Ma-jah).

Thiên sứ của Allah ﷺ đã khóc thương cho một đứa bé qua đời, ông Sa'ad bin U'ba-dah ﷺ nói: Thưa Thiên sứ của Allah, sao Người khóc? Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{هَذِهِ رَحْمَةٌ جَعَلَهَا اللَّهُ فِي قُلُوبِ عِبَادِهِ وَإِنَّمَا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ عِبَادِهِ} الرُّحَمَاءُ {رواه البخاري.

“Đây là sự trắc ẩn, Allah đã đặt nó trong trái tim của các bề tôi của Ngài, và quả thật Allah yêu thương những người bề tôi có tấm lòng biết yêu thương.” (Albukhari).

Khi Thiên sứ của Allah ﷺ khóc thương cho đứa con trai qua đời của Người, Ibrahim, thì Abdurrahman bin Awf ﷺ nói với Người: “Thưa Thiên sứ của Allah, Người cũng khóc nữa sao?” Người ﷺ nói:

« يَا ابْنَ عَوْفٍ إِنَّهَا رَحْمَةٌ »

“Này Ibn Awf, đó là tình thương”.

Rồi Người ﷺ tiếp tục nói:

{ إِنَّ الْعَيْنَ تَدْمَعُ، وَالْقَلْبَ يَحْزَنُ، وَلَا نَقُولُ إِلَّا مَا يَرْضَى رَبُّنَا، وَإِنَّا بِفِرَاقِكَ يَا إِبْرَاهِيمَ لَمَحْزُونُونَ } رواه البخاري.

“Quả thật, đôi mắt biết khóc, trái tim biết buồn, và Ta không nói trừ những gì làm Thượng Đế của Ta hài lòng .. và này Ibrahim, Ta đau buồn vì phải xa con.”
(*Albukhari*).

Phẩm hạnh và đức tính của Thiên sứ ﷺ vô cùng cao quý và vĩ đại, là tấm gương để chúng ta bảo tồn và noi theo. Nhưng chúng ta trong thời đại đã mất đi cảm giác của tình yêu thương đối với trẻ con, chúng ta thiếu quan tâm đến chúng trong khi chúng là thế hệ cha mẹ của ngày mai, chúng là những người đàn ông tương lai của cộng đồng và dân tộc. Chúng ta đã để sự tự cao, sự ngu muội, tầm nhìn yếu kém làm chìa khóa đóng chặt cánh cửa của trái tim hướng tới trẻ con trong khi chúng là thế hệ sáng ngời của mai sau. Thiên sứ của Allah ﷺ thì ngược lại, Người luôn dùng tay và chiếc lưỡi của mình làm chiếc chìa khóa mở cửa đến với trẻ con, Người làm cho trẻ con yêu thương Người bằng cách hạ mình hòa đồng với chúng trong khi địa vị của Người cao ngất.

Ông Anas bin Malik ﷺ, mỗi khi đi ngang qua bọn trẻ thì ông đều chào Salam đến chúng và ông nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ đều làm vậy.”** (*Albukhari, Muslim*).

Như chúng ta đã biết, bản chất của trẻ con là hiếu động, đôi lúc chúng gây sự phiền hà, tuy nhiên, những điều đó không làm cho Thiên sứ của Allah ﷺ nổi giận, không khiến Người phải la mắng và gắt gỏng với bọn trẻ, ngược lại Người thường vui đùa cùng với chúng.

Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: **“Mọi người thường mang bọn trẻ đến cho Người để Người cầu nguyện cho chúng, rồi có một bé trai mang đến cho Người, nó đã tè lên áo của Người, Người cho đòi nước và rưới lên chỗ đó nhưng không giặt.”** (*Albukhari*).

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ là lười trước Hasan con trai của Ali, để nó thấy màu đỏ của chiếc lười mà thích thú vui cười.”** (*Assilsilah As-Sahih số 70*).

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ thường trêu đùa với Zaynap con gái của bà Ummu Salmah, và Người nói: này Zuwainap ơi, này Zuwainap nơi (có nghĩa là này Zaynap bé ti ơi), Người cứ đi lặp lại lời này.”** (*Al-Hadith As-Sahih 2141, Sahih Al-Jami'a 5025*).

Tình thương của Thiên sứ ﷺ đối với trẻ con ngay cả lúc Người đang thờ phượng. Người từng ẵm Uma-mah con gái của Zaynap, cháu gái của Người dâng lễ nguyện Salah; khi Người ﷺ đứng thì Người bế Uma-mah và khi Người Sujud thì Người thả Uma-mah xuống. (*Albukhari, Muslim*).

Ông Mahmud bin Arrabi'a ﷺ thuật lại, nói: “Tôi còn nhớ tôi đã từng phun nước vào mặt của Người và lúc đó tôi là một đứa bé khoảng năm tuổi.” (Albukhari, Muslim).

Thiên sứ của Allah ﷺ dạy cả người lớn lẫn người nhỏ. Ông Ibnu Abbas ﷺ thuật lại, nói: Một ngày nọ, tôi ngồi ở phía sau lưng Người, Người ﷺ nói:

يَا غُلَامُ إِنِّي أَعَلَّمْتُ كَلِمَاتٍ أَحْفَظِ اللَّهُ يَحْفَظُكَ أَحْفَظِ اللَّهُ تَحِجَّهُ
تُجَاهَكَ إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنِ بِاللَّهِ وَاعْلَمْ أَنَّ
الْأُمَّةَ لَوْ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ
كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ وَلَوْ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ
قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ رُفِعَتِ الْأَقْلَامُ وَجَفَّتِ الصُّحُفُ { رواه الترمذي.

“Này cậu bé, quả thật Ta dạy cậu vài lời: cậu hãy bảo vệ Allah (bảo tôn giáo của Ngài) thì Ngài sẽ bảo vệ cậu, cậu hãy bảo vệ Allah rồi cậu sẽ thấy Ngài trước mặt cậu; khi nào cậu muốn xin điều gì hãy khẩn vái cầu xin Allah và khi nào cậu muốn cần sự giúp đỡ thì cầu xin sự giúp đỡ và phụ hộ nơi Allah. Cậu hãy biết rằng cho dù cả cộng đồng có hợp lại để mang lại điều ích cho cậu thì họ sẽ không thể mang lại bất cứ điều ích nào cho cậu ngoại trừ điều mà Ngài đã an bài và định đoạt cho cậu; và cho dù họ tập hợp lại để gây hại đến cậu thì họ không thể làm hại được cậu ngoại trừ những gì Allah đã an bài và định đoạt cho cậu; những cây viết đã được giơ lên và những trang giấy đã khô mực.” (Tirmizdi).

Sau khi chúng ta đã sống cùng với một số phẩm chất đạo đức tốt đẹp và cao quý cũng như tiêu sử đáng ca ngợi của Thiên sứ thì chúng ta mong rằng nó sẽ làm sống lại những con tim chết cứng. Ngôi nhà của chúng ta đều có được mùa xuân của trẻ con, chúng cần được sự nhẹ nhàng, ân cần trong tình yêu thương và triu mến. Chúng ta hãy mang lại niềm vui trong trái tim nhỏ bé của trẻ thơ, để chúng được lạc quan vui tươi và phát triển trọn vẹn cho thế hệ tương lai dưới sự phù hộ của Allah Toàn Năng.

Sự Kiên Nhẫn, Trung Hậu Của Thiên Sứ ﷺ

Áp bức, cưỡng ép, chiếm đoạt quyền lợi của người khác là hành vi bất công của những kẻ bạo ngược, ngang tàn. Thiên sứ của chúng ta ﷺ đã đặt ra các nguyên tắc duy trì nền công bằng, Người luôn giúp đỡ tất cả các chủ thể của chân lý để đòi lại quyền lợi chính đáng của họ.

Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah ﷺ chưa hề lấy tay đánh bất cứ thứ gì ngoại trừ đi đánh chiến cho con đường chính nghĩa của Allah ﷻ, và Người ﷺ cũng chưa từng đánh bất kỳ người giúp việc nào hay bất kỳ người phụ nữ nào. Không có điều gì làm cho Người nổi giận và thù ghét trừ phi đó là điều trái với giới cấm của Allah và chỉ nổi giận và thù ghét vì Allah.”** (*Muslim*).

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: Có lần tôi đang đi bộ cùng với Thiên sứ của Allah ﷺ, và trên người của Người có khoác một chiếc áo choàng, trong lúc đang đi thì một người đàn ông dân sa mạc đã nắm lấy chiếc áo choàng của Người giật mạnh, tôi nhìn trên vai Người thì thấy cả một vết tấy đỏ mà chiếc áo để lại do người đàn ông đó giật mạnh. Người đàn ông đó nói: Này Muhammad, ngươi hãy ra lệnh đưa cho ta từ số tài sản của Allah đang ở với ngươi. Lúc đó, Thiên sứ ﷺ quay

sang nhìn y và cười rồi bảo đưa cho y. (*Albukhari, Muslim*).

Khi Thiên sứ của Allah ﷺ trở về từ trận chiến Hunain, những người dân sa mạc đến hỏi xin Người. Họ đã kéo Người vào sát một gốc cây, họ giật lấy chiếc áo của Người và Người vẫn ở trên lưng con vật cưỡi của Người. Lúc đó, Người nói:

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ رُدُّوا عَلَيَّ رِدَائِي فَوَاللَّهِ لَوْ كَانَ لَكُمْ بِعَدَدِ عُضَاةٍ نِعْمًا لَقَسَمْتُه بَيْنَكُمْ ثُمَّ لَا تَلْقَوْنِي بَخِيلًا وَلَا جَبَانًا وَلَا كَذُوبًا }
رواه البغوي في شرح السنة وصححه الألباني.

“Này hỡi mọi người, hãy trả lại cho Ta chiếc áo, Ta thề bởi Allah, nếu Ta có nhiều chiến lợi phẩm thì chắc chắn Ta sẽ phân chia cho tất cả các người, rồi các người sẽ thấy Ta không phải là kẻ keo kiệt, hèn nhát và khoác lác.” (*Albaqawi ghi lại trong Sharh Assunnah và được Sheikh Albani xác nhận Sahih*).

Các vị Sahabah ﷺ của Người thì khác, mỗi khi họ nhìn thấy điều sai trái thì họ liền phản đối và cản ngăn ngay lập tức, và đó là cái lẽ đúng của họ; tuy nhiên, Thiên sứ của Allah ﷺ thì cư xử trung hậu và kiên nhẫn hơn, Người ngăn các vị Sahabah không nên có động thái như thế đối với những người thiếu hiểu biết cũng như nên quan tâm đến mức độ lợi hại trong sự việc.

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại, nói: Một người đàn ông dân sa mạc trong Masjid đã tiểu trong Masjid. Thế là mọi người đứng dậy muốn ngăn y lại nhưng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{دَعُوهُ وَهَرِيْقُوا عَلٰى بَوْلِهِ سَجَلًا مِنْ مَاءٍ اَوْ ذَنْوَبًا مِنْ مَاءٍ، فَاِنَّمَا بُعِثْتُمْ
مَيْسَرِيْنَ، وَلَمْ تُبْعَثُوْا مُعَسَّرِيْنَ} رواه البخاري.

“Cứ để mặc y, các người hãy dội một thùng nước lên chỗ nước tiểu của y, bởi quả thật các người được cử phái đến để mang đến sự dễ dàng chứ không được cử đến để gây khó khăn.” (Albukhari).

Thiên sứ của Allah ﷺ hết sức kiên nhẫn và chịu đựng trong con đường tuyên truyền và kêu gọi. Người không hề để cái tôi của riêng mình trong việc tuyên truyền và kêu gọi. Có lần bà A'ishah (رضي الله عنها) hỏi Thiên sứ của Allah: từng có một ngày nào quá nặng nề và buồn phiền nhất xảy đến với Người không? Người nói: “Quả thật, Ta đã gặp cộng đồng của nàng, đó thật sự là ngày nặng nề và buồn phiền nhất của Ta ở tại Aqabah. Ta xuất hiện trước Ibnu Abdul Yaleel bin Abdul Kulaal, nhưng y không đáp lại những gì Ta mong muốn. Thế là Ta đã rời đi và lúc đó Ta rất buồn, nỗi buồn phiền đó của Ta không vui đi cho tới khi Ta tới núi Qarn Tha'a-lib (nằm giữa Makkah và Ta'if), lúc Ta ngẩng đầu lên trời thì Ta nhìn thấy một đám mây đã che mát cho Ta, rồi Ta nhìn kỹ thì thấy đại Thiên Thần Jibril, ngài gọi Ta và nói: quả thật Allah đã nghe thấy lời của cộng đồng của Người và những gì mà họ đã khước từ Người, và Ngài đã gửi đến cho Người một vị Thiên Thần cai quản những quả núi này để Người sai bảo tùy ý Người. Vừa lúc đó, vị Thiên Thần cai quản núi chào Salam đến Ta và nói: Này Muhammad, quả thật, Allah đã nghe thấy lời của cộng đồng Người nói với Người, và ta là Thiên thần cai quản các núi, Thượng Đế của Người cử ta đến cho Người, Người hãy ra lệnh cho ta

những gì Người muốn, nếu Người muốn ta có thể lấy hai quả núi to đè bẹp chúng.” Nhưng Thiên sứ của Allah ﷺ chỉ nói:

{بَلْ أَرْجُو أَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ مِنْ أَصْلَابِهِمْ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ وَحْدَهُ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا} متفق عليه.

“Không, Ta chỉ hy vọng Allah sẽ cho ra một thế hệ con cháu của họ là những người thờ phượng duy nhất một mình Allah, không tổ hợp với Ngài bất cứ điều gì” (*Hadith do Albukhari và Muslim ghi lại*).

Một số người trong thời đại ngày nay thường vội vã và hấp tấp trong việc tuyên truyền và kêu gọi, họ luôn muốn có được kết quả ngay lập tức, họ thiếu đi sự kiên trì và nhẫn nại, điều đó làm cho họ trở nên chán nản mất đi lòng tâm huyết vì Allah ﷻ. Còn Thiên sứ của Allah vẫn luôn mong đợi kết quả ở tương lai dù Người đã phải trải qua nhiều gian truân, khổ ải cũng như đã trải qua một thời gian dài để chiến đấu.

Ông Ibnu Mas'ud ﷺ nói: Như thể là tôi đang nhìn Thiên sứ của Allah ﷺ đang kể về một vị Nabi nào đó trong số các vị Nabi, vị Nabi đó bị người dân của người đánh đập và làm chảy máu nhưng vị Nabi đó chỉ lấy tay lau đi vết máu trên mặt rồi nói: “Lạy Allah, xin Ngài hãy tha thứ cho người dân của bề tôi bởi vì họ không hiểu biết!” (*Albukhari, Muslim*).

Có một ngày, một người Do thái tên Zaid bin Sa'nah đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ trong lúc Người đang ở trong một đám tang cùng với các vị Sahabah để đòi nợ. Y đến giật lấy chiếc áo của Người và nhìn Người

với ánh mắt côn đồ và hung tợn, y nói: này Muhammad, chẳng lẽ ngươi không chịu trả nợ cho ta ư? Y đã hành động thô lỗ với Người ngay trước đám đông. Umar bin Alkhattaab ﷺ đã nổi giận, ông nhìn Zaid với ánh mắt đỏ bừng vì cơn nóng đang sôi sục, ông nói: này kẻ thù của Allah, ngươi dám nói chuyện với Thiên sứ của Allah với lời lẽ như thế và hành động với hành vi như thế sao?! Ta thề bởi Đấng đã cử phái Người đến với điều chân lý, nếu như Ta không sợ Người trách cứ Ta thì chắc chắn Ta đã chém lia đầu của ngươi. Lúc đó, Thiên sứ của Allah ﷺ nhìn Umar trong im lặng và ôn tồn rồi Người nói: **“Này Umar, Ta và y, chúng ta cần đến việc khác hơn việc này, anh nên bảo Ta tử tế trong việc trả nợ và bảo y tử tế trong việc đòi nợ. Umar! Anh hãy dẫn y đi và đưa cho y quyền lợi của y và anh hãy đưa thêm cho y 20 Sa’ chà là khô”**.

Zaid, người Do thái nói khi Umar ﷺ đưa thêm cho y 20 Sa’ chà là khô: Này Umar, phần thêm này là sao? Umar ﷺ nói: Thiên sứ của Allah ﷺ bảo ta đưa thêm cho ngươi vì sự căm phẫn của ngươi. Zaid nói: ông biết tôi là ai không, Umar? Ông Umar nói: ngươi là ai? Y nói: Zaid bin Sa’nah.

Umar ﷺ nói: Điều gì kêu gọi ngươi có hành vi và lời lẽ với Thiên sứ của Allah ﷺ như thế?

Zaid nói: Này Umar, Người (Thiên sứ của Allah) không có bất cứ dấu hiệu nào khẳng định sứ mạng Nabi của Người, nhưng tôi nhận biết được Người qua gương mặt khi tôi nhìn vào mặt Người, và có hai điều mà tôi chưa được biết về Người: Người có kiên nhẫn và chịu đựng trước hành vi thiếu hiểu biết không và Người có

kiên nhẫn và chịu đựng hơn không khi sự thiếu hiểu biết của ai đó đối với Người, quả thật tôi đã kiểm tra được hai điều đó. Thế nên, này Umar, tôi xin chứng nhận trước người rằng tôi hài lòng về việc Allah chính là Thượng Đế, Islam là tôn giáo và Muhammad là vị Nabi. Này Umar, người hãy làm chứng, tôi xin hiến tất cả tài sản của tôi cho cộng đồng tín đồ của Muhammad.

Sau đó, Zaid đi gặp Thiên sứ của Allah ﷺ và nói: Tôi xin chứng nhận không có Thượng Đế đích thực nào khác ngoài Allah ﷻ và tôi xin chứng nhận Muhammad là người bẻ tôi và là vị Thiên sứ của Ngài, tôi xin tin tưởng nơi Ngài. (*Annasa-i ghi lại trong Mustarikah và ông xác nhận Hadith Sahih*).

Chúng ta hãy suy ngẫm về cách cư xử của Thiên sứ ﷺ. Sự nhẫn nhục và chịu đựng của Người trong việc tuyên truyền và kêu gọi là một tấm gương tốt đẹp để chúng ta học hỏi và noi theo.

Thiên sứ của Allah ﷺ thường khích lệ mọi người khi họ làm tốt, Người thường khích lệ để tạo tinh thần lạc quan trong bản thân họ. Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: Tôi đi làm Umrah cùng với Thiên sứ của Allah ﷺ từ Madinah, khi tôi đến được Makkah, tôi nói với Người: Thưa Thiên sứ của Allah, tôi đã dâng lễ nguyện Salah theo hình thức Qasar và theo hình thức đầy đủ, tôi đã nhịn chay và không nhịn chay. Người ﷺ nói: “أَحْسَنْتَ يَا عَائِشَةُ” – “**Làm tốt lắm A'ishah!**” và Người không chê trách gì tôi cả. (*Annasa-i*).

Thức Ăn Của Thiên Sứ ﷺ

Thiên sứ của Allah ﷺ là vị lãnh đạo của cộng đồng tín đồ, tất cả cộng đồng tín đồ đều nằm dưới quyền của Người, cho nên cuộc sống của Người chắc hẳn phải giàu sang phú quý, thức ăn thức uống của Người chắc hẳn thuộc bậc hảo hạng của vua chúa và những nhà quý tộc. Nhưng sự việc hoàn toàn ngược lại với những gì chúng ta nghĩ, bởi vì cuộc sống của Thiên sứ ﷺ vô cùng đạm bạc, cuộc sống của Người thường thiếu thốn và chật vật. Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: **“Quả thật những bữa trưa và bữa tối có bánh mì và thịt ở nơi Thiên sứ thường không đủ cho những miệng ăn trong gia đình của Người”** (*Tirmizdi*).

Hadith có nghĩa là những bữa ăn mà có bánh mì và thịt thì không thường xuyên, số lượng bánh mì và thịt khi có thì thường không đủ cho số lượng miệng ăn trong gia đình. Những bữa ăn của Người ﷺ thường không đủ no trừ những khi có khách viếng, bởi vì lúc đó cần phải tiếp đãi khách.

Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: **“Gia đình của Muhammad chưa từng có những bữa ăn no với bánh mì lúa mạch liên tiếp trong hai ngày, cứ như vậy cho đến khi Người qua đời”** (*Muslim*).

Còn trong một lời dẫn khác thì bà A'ishah ﷺ nói: **“Từ khi đến Madinah cho tới khi Muhammad qua đời, gia đình của Người chưa từng có những bữa ăn no với thức ăn từ lúa mì trong ba ngày liền.”** (*Albukhari, Muslim*).

Không những thế, Thiên sứ của Allah ﷺ nhiều khi không tìm thấy thức ăn và Người phải ngủ với cái bụng trống không.

Ông Ibnu Abbas ؓ thuật lại, nói: **“Nhiều lúc, Thiên sứ của Allah và gia đình của Người trong ba đêm liền phải ngủ trong cơn đói, bởi vì họ không có thức ăn cho bữa tối; bánh mì của họ thường là bánh mì lúa mạch”** (*Tirmizdi*).

Vấn đề không phải là điều khan hiếm bởi vì nguồn tài sản luôn ở dưới quyền quản lý của Thiên sứ ﷺ và Người được phép hưởng lợi nhưng vì Allah ﷻ lựa chọn cho vị Nabi của Ngài cách sống hoàn hảo và mạnh mẽ trong đức tin Iman.

Ông Uqbah bin Al-Harith ؓ thuật lại, nói: Thiên sứ của Allah ﷺ dẫn lễ nguyện Salah Asr cho chúng tôi, xong thì Người liền vội đi vào nhà, mọi người thắc mắc thì Người nói:

{ كُنْتُ خَلَفْتُ فِي الْبَيْتِ تَبْرًا مِنَ الصَّدَقَةِ، فَكْرِهْتُ أَنْ أُبَيِّتَهُ فَقَسَمْتُهُ }

رواه مسلم.

“Ta đã để ở trong nhà một mớ vàng cho Sadaqah, Ta ghét giữ nó lại trong nhà nên Ta phải đi phân phát nó cho xong” (*Muslim*).

Sự rộng lượng và quảng đại luôn được tìm thấy ở nơi vị Thiên sứ ﷺ của cộng đồng tín đồ này. Ông Anas bin Malik ؓ thuật lại, nói: Không khi nào người ta xin Thiên sứ của Allah ﷺ thứ gì mà Người không cho. Quả thật, có một người đàn ông đến xin Người, Người đã đưa

cho y cả một thung lũng cừ. Thế là người đàn ông này trở về với người dân của y, y nói: Nay hồi người dân, các người hãy vào Islam bởi quả thật Muhammad cho mà không sợ nghèo. (*Muslim*).

Mặc dù Người rộng lượng, quảng đại và cho đi rất nhiều, cho đi không luyến tiếc, nhưng cách Người ăn uống rất đơn giản và không cầu kỳ. Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah chưa từng ăn trên bàn ăn cho đến khi Người qua đời và Người cũng không ăn bánh mì được làm từ bột mịn cho đến khi Người qua đời.”** (*Albukhari*).

Bà A'ishah ﷺ thuật lại rằng có lần Thiên sứ của Allah ﷺ đến với bà và Người nói: “Nàng có bữa trưa không?” thì bà nói không. Thế là Người ﷺ bảo:

{إِنِّي صَائِمٌ} رواه مسلم.

“Vậy thì Ta nhịn chay” (*Muslim*).

Và có Hadith xác thực ghi lại rằng có lúc trong hai tháng liền Thiên sứ của Allah ﷺ và gia đình của Người chỉ sống với chà là khô và nước lã. (*Albukhari, Muslim*).

Dù với thức ăn ít ỏi, đơn sơ nhưng phẩm chất đạo đức cao đẹp cùng phong thái Islam của Người ﷺ kêu gọi Người đến với lòng biết ơn ân huệ của Allah ﷻ. Người ﷺ luôn tri ân tất cả những gì Ngài ban cho Người, Người không chê trách những ai lỡ làm sai. Chính vì thế mà Người ﷺ không hề chê bai bất cứ thức ăn nào, không hề trách cứ người nấu ăn nào, và Người không hề từ chối những thức ăn đã được mang đến cho Người cũng không hề đòi hỏi những gì không đang hiện có. Người ﷺ là vị

Nabi của cộng đồng tín đồ nên Người không quan trọng hóa đến cái bụng và thức ăn.

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah chưa bao giờ chê bai bất cứ thức ăn nào, nếu thích thì Người ăn còn không thích thì Người thôi.”** (Albukhari, Muslim).

Sheikh Ibnu Taymiyah ﷺ nói: “Đối với chuyện ăn mặc: sự hướng dẫn tốt nhất là sự hướng dẫn của Muhammad, Người ăn vừa đủ khi thích, không từ chối thức ăn có sẵn, không đòi hỏi và yêu cầu những thức ăn không hiện có, khi bánh mì và thịt được mang đến cho Người thì Người ăn, nếu có trái cây, bánh mì và thịt thì Người ăn, nếu có chà là khô thì hoặc chỉ có bánh mì thì Người cũng ăn, Người không hề kén chọn, và Người cũng không kiêng cử với thức ăn ngon. Trong một Hadith được ghi lại, Người ﷺ nói:

{لَكِنِّي أَصُومُ وَأُفْطِرُ، وَأَقُومُ وَأَنَامُ، وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ، وَآكِلُ اللَّحْمَ فَمَنْ رَغِبَ عَن سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي}

“Nhưng Ta nhịn chay và Ta ăn uống, Ta dâng lễ nguyện Salah trong đêm và Ta ngủ, Ta cưới phụ nữ, và Ta ăn thịt; bởi thế, ai ghét bỏ Sunnah của Ta thì người đó không thuộc cộng đồng tín đồ của ta.””

Allah ﷻ bảo ăn những thứ tốt lành đồng thời tạ ơn Allah ﷻ, bởi thế, ai nghiêm cấm những thứ tốt lành thì người đó đã vượt giới hạn của Ngài; còn ai không biết ơn thì người đó đã thờ ơ với nghĩa vụ đối với Ngài. Cho nên, Thiên sứ của Allah ﷺ luôn đi trên con đường cân đối và hài hòa, Người không thiên về một trong hai: một là

nhóm người giải tỏa nhu cầu của bản thân nhưng lại không thực hiện những nghĩa vụ cần thiết,; hai là nhóm cấm những điều tốt lành, tự mình kiên cử để trở thành một thầy tu khắc khổ, điều mà Allah ﷻ không qui định và ban hành, và thầy tu khắc khổ không có trong tôn giáo Islam.

Sheikh ﷺ nói: Tất cả những thứ Halal đều tốt lành và mọi thứ tốt lành đều Halal bởi vì Allah Tối Cao cho phép chúng ta những thứ tốt lành và ngăn cấm chúng ta những điều xấu, và những thứ tốt lành đều có lợi và mang sự ngon lành, và Allah ﷻ cấm chúng ta tất cả những thứ có hại và cho phép chúng ta mọi thứ có lợi.

Sau đó, Sheikh ﷺ còn nói: Nhân loại rất khác nhau trong tình trạng ăn mặc và đói no, và một cá nhân cũng có những tình trạng khác nhau, tuy nhiên, việc làm tốt nhất là những gì được tuân lệnh Allah và mang lại lợi ích cho người chủ thể. (*Theo bộ Fatawa tổng hợp: 22/310*).

Bảo vệ danh dự của người khác

Những buổi ngồi tốt đẹp nhất là những buổi ngồi nghe thuyết giảng, học hỏi kiến thức giáo lý và tụng

niệm. Và nếu được ngồi lắng nghe một vị thầy của toàn cộng đồng tín đồ Muslim nói chuyện và giảng dạy thì điều đó còn tốt đẹp hơn!

Trong những buổi ngồi của Thiên sứ ﷺ thì Người thường nhắc nhở người làm sai, dạy người ít hiểu biết, lưu ý người xao nhãng và không chấp nhận bất cứ điều không tốt nào trong buổi ngồi của mình; nếu Người lắng nghe người khác nói chuyện thì Người không bao giờ chấp nhận sự nói xấu sau lưng, không chịu nghe lời mách lẻo cũng như lời vu khống. Cho nên, Thiên sứ của Allah ﷺ lúc nào cũng là người quan đến tâm danh dự của người khác.

Ông Utbaan bin Malik ﷺ thuật lại, nói: Thiên sứ của Allah ﷺ đứng dậy dâng lễ nguyện Salah, Người hỏi: “Malik bin Addakhsham đâu?”. Một người nói: Đó là kẻ Muna-fiq, Allah và Thiên sứ của Ngài không yêu thương y. Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{لَا تَقُلْ ذَلِكَ، أَلَا تَرَاهُ قَدْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يُرِيدُ بِذَلِكَ وَجَهَ اللَّهِ.
فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ حَرَّمَ عَلَى النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَبْتَغِي بِذَلِكَ وَجَهَ
اللَّهِ} رواه البخاري ومسلم.

“Đừng nói như thế, chẳng phải người đã nhìn thấy y nói La ila-ha illollo-h vì sắc diện của Allah đó sao?! Quả thật, Allah đã cấm lửa Hỏa Ngục đùng đến ai nói la ila-ha illollo-h với lòng thành tâm vì sắc diện của Allah.” (Albukhari, Muslim).

Thiên sứ của Allah ﷺ thường cảnh báo về việc làm chứng giả cũng như những hành vi bất hiếu với cha mẹ.

Ông Abu Bakr ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{أَلَا أَتَبِّئُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكِبَائِرِ؟}

“Các người có muốn Ta lưu ý các người về tội lớn nhất trong các đại trọng tội không?”

Chúng tôi nói: Vâng chúng tôi muốn, thưa Thiên sứ của Allah ﷺ.

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ}

“Shirk với Allah và bất hiếu với cha mẹ”

Lúc đó, Người ﷺ đang ngồi tựa mình rồi bỗng Người ngồi thẳng dậy và nói:

{أَلَا وَقَوْلُ الزُّورِ}

“Và lời làm chứng giả dối”.

Và Người ﷺ cứ lặp đi lặp lại câu nói đó đến nỗi chúng tôi nói: mong rằng Người im lặng. (*Hadith do Albukhari và Muslim ghi lại*).

Dù tình yêu thương của Thiên sứ ﷺ dành cho người mẹ của những người có đức tin, A'ishah ﷺ, nhưng Người vẫn không ngần ngại phản bác lại hành vi nói xấu của bà. Làm rõ về sự việc này thì chính bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: Tôi nói với Thiên sứ của Allah ﷺ rằng Người đối với Safiyah thế này thế này; thế là, Người nói:

{لَقَدْ قُلْتِ كَلِمَةً لَوْ مُزِجَتْ بِمَاءِ الْبَحْرِ لَمَزَجَتْهُ} رواه أبو داود.

“Quả thật, nàng đã nói một lời mà nếu như pha trộn nó với nước biển thì chắc chắn nó sẽ pha hết vào toàn bộ biển cả” (Abu Dawood).

Quả thật, Thiên sứ của Allah ﷺ đã báo tin vui cho những ai bảo vệ danh dự của người anh em của mình, Người nói:

{مَنْ ذَبَّ عَنْ عَرَضِ أَخِيهِ بِالْغَيْبَةِ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَعْتَقِهِ مِنَ النَّارِ} رواه أحمد.

“Ai bảo vệ danh dự của người anh em đồng đạo của y khỏi lời nói xấu sau lưng thì y đáng được Allah giải thoát khỏi Hỏa Ngục.” (Ahmad).

Nhiều tụng niệm Allah Tối Cao

Thiên sứ của Allah ﷺ không những gánh vác trọng trách sứ mạng rao truyền bức Thông Điệp của Allah ﷻ

đến cho nhân loại mà Người còn là Người vô cùng ngoan đạo, trái tim của Người luôn hướng trọn về Allah, Đấng Tối Cao. Người ﷺ không hề bỏ qua một thời khắc nào mà không tụng niệm và nghĩ đến Allah, Người ﷺ luôn tán dương ca ngợi Ngài, Người luôn tạ ơn Ngài bằng lời nói và hành động, và Người ﷺ luôn sám hối và cầu xin Ngài tha thứ mặc dù Người đã được Ngài tha thứ mọi tội lỗi đã qua và những tội lỗi sau này. Người ﷺ là người bề tôi biết tri ân, là vị Nabi luôn biết ơn và là vị Thiên sứ luôn nói lời ca ngợi và tán dương Allah. Người ﷺ biết rõ về quyền năng của Thượng Đế nên Người luôn tán dương và ca ngợi Ngài, luôn cầu nguyện và sám hối với Ngài.

Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah tụng niệm Allah Tối Cao trong mọi lúc.”** (*Muslim*).

Ông Ibnu Abbas ﷺ thuật lại, nói: Chúng tôi thường đếm lời tụng niệm của Thiên sứ trong mỗi một buổi ngồi thì thấy đến 100 lần lời:

{ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ } رواه أبو داود.

“Rabbighfirli wa tub a'layya innaka antat tauwa-bur ra-hi-m”.

“Lạy Thượng Đế, xin Ngài hãy tha thứ cho bề tôi, xin Ngài hãy nhận lời sám hối cho bề tôi, quả thật Ngài là Đấng Hằng Tha thứ và đầy lòng thương xót.” (*Abu Dawood*).

Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại, nói: Tôi đã nghe Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{وَاللَّهِ إِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ مَرَّةً}

رواه البخاري.

“Thề bởi Allah, quả thật Ta sám hối và cầu xin Allah tha thứ tội lỗi đến hơn bảy mươi lần trong một ngày.”
(*Albukhari*).

Ông Ibnu Umar رضي الله عنه thuật lại, nói: Chúng tôi thường đếm lời tụng niệm của Thiên sứ trong mỗi một buổi ngồi thì thấy đến 100 lần lời:

{رَبِّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَيَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ} رواه أبو داود.

“Rabbighfirli wa tub a’layya innaka antat tauwa-bur ra-hi-m”.

“Lạy Thượng Đế, xin Ngài hãy tha thứ cho bè tôi, xin Ngài hãy nhận lời sám hối cho bè tôi, quả thật Ngài là Đấng Hằng Tha thứ và đầy lòng thương xót.”
(*Tirmizdi*).

Người mẹ của những người có đức tin, bà Ummu Salmah رضي الله عنها nói về lời Du-a mà Thiên sứ của Allah ﷺ thường cầu nguyện mỗi khi Người đang ở cùng với bà:

{يَا مُقَلَّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ} رواه الترمذي.

“Ya muqollibil-qulu-b thabbit qolbi ‘ala di-nika”

“Ôi Đấng làm thay đổi những trái tim, xin Ngài làm vững chãi trái tim bè tôi trên tôn giáo của Ngài.”
(*Tirmizdi*).

Người lảng giềng

Thiên sứ của Allah ﷺ là người tử tế đối với những người lảng giềng. Những người lảng giềng của Người ﷺ luôn có một vị trí nhất định trong bản thân Người. Người ﷺ nói:

{ مَا زَالَ يُوصِينِي جِبْرِيلُ بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورَثُهُ } رواه البخاري
ومسلم.

“Đại Thiên thần Jibril vẫn cứ luôn nhắc nhở Ta về những người láng giềng đến nỗi Ta cứ tưởng ngài bảo người láng giềng được hưởng quyền thừa kế từ người láng giềng.” (*Albukhari, Muslim*).

Thiên sứ của Allah ﷺ nhắc nhở Abu Zdar ؓ với lời di huấn:

{ يَا أَبَا ذَرٍّ إِذَا طَبَخْتَ مَرَقَةً فَأَكْثِرْ مَاءَهَا وَتَعَاهَدْ جِيرَانَكَ } رواه مسلم.

“Này Abu Zhar, khi nào ngươi nấu Maraqah (món ăn có nhiều nước giống như súp hay canh) thì ngươi hãy cho nhiều nước vào và ngươi hãy chia sẻ nó cho người láng giềng của ngươi.” (*Muslim*).

Thiên sứ của Allah ﷺ cảnh báo những hành vi gây phiền hà đến người hàng xóm láng giềng, Người ﷺ nói:

{ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنُ جَارَهُ بَوَائِقَهُ } رواه مسلم.

“Sẽ không vào được Thiên Đàng đối với những ai không để cho người láng giềng của mình an toàn khỏi những điều phiền hà của y.” (*Muslim*).

Thiên sứ của Allah ﷺ còn di huấn, Người nói:

{ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُحْسِنْ إِلَى جَارِهِ } رواه مسلم.

“Ai có đức tin nơi Allah và cõi Đời Sau thì hãy cư xử tử tế với người láng giềng của y.” (*Muslim*).

Tử tế trong hành xử

Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah, khi có điều gì đó về một người thì Người không nói ‘tại sao người này tên này lại nói như vậy’ mà Người nói ‘tại sao lại có những nhóm người lại nói thế này’.”** (*Tirmizdi*).

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: Một người đàn ông vào gặp Thiên sứ của Allah và trên người ông ta dính nghệ tây. Thiên sứ của Allah ﷺ ít nói chuyện với người đàn ông đó do trên mặt ông ta có thứ mà Người không thích. Rồi khi người đàn ông đó đi ra thì Người nói với các vị Sahabah:

{لَوْ أَمَرْتُمْ هَذَا أَنْ يَغْسِلَ ذَا عَنَّهُ} أخرجه أبو داود وأحمد.

“Giá như các người bảo người đàn ông này rửa đi thứ dính trên người y” (Abu Dawood, Ahmad).

Ông Ibnu Mas’ud ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَنْ يَحْرُمُ عَلَى النَّارِ أَوْ بِمَنْ تَحْرُمُ عَلَيْهِ النَّارُ؟ عَلَى كُلِّ قَرِيبٍ هَيْنٍ لَيْنٍ سَهْلٍ} رواه الترمذي.

“Các người có biết ai là những người mà Hỏa Ngục bị cấm đựng đến họ không? Đó là tất cả những ai hòa đồng với mọi người, luôn cư xử nhã nhặn, nhỏ nhẹ, và dễ dàng với họ.” (Tirmizdi).

Thực hiện nghĩa vụ và bổn phận

Trách nhiệm, nghĩa vụ hay bổn phận của con người thì rất nhiều. Có những trách nhiệm và nghĩa vụ đối với Allah ﷻ, có những trách nhiệm và nghĩa vụ đối với gia đình, có những trách nhiệm và nghĩa vụ đối với bản thân, và có những trách nhiệm và nghĩa vụ đối với

các bề tôi của Allah ﷻ nói chung. Chúng ta hãy xem Thiên sứ của Allah ﷺ đã phân chia thời gian của Người như thế nào trong một ngày của Người?!

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại, nói: Có ba người đàn ông đến nhà các bà vợ của Nabi Muhammad ﷺ để hỏi về sự hành đạo của Người. Sau khi biết được sự hành đạo của Nabi ﷺ thì dường như cả ba người đã không hài lòng cho sự hành đạo của bản thân mình vì nó không đáng là gì so với sự hành đạo của Nabi ﷺ. Sau đó, cả ba đều nói một cách quả quyết .. người thứ nhất nói: tôi sẽ dâng lễ nguyện Salah suốt đêm, người thứ hai nói: tôi sẽ nhịn chay suốt nguyên năm, và người thứ ba nói: tôi sẽ tránh xa phụ nữ, tôi sẽ không cưới vợ để chuyên tâm hành đạo. Nabi ﷺ đã đứng thuyết giảng và nói:

{أَنْتُمْ الَّذِينَ قُلْتُمْ كَذَا وَكَذَا أَمَا وَاللَّهِ إِنِّي لَأَخْشَاكُمْ لِلَّهِ وَأَتْقَاكُمْ لَهُ، لَكِنِّي أَصُومُ وَأُفْطِرُ، وَأُصَلِّي وَأَرْقُدُ وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ، فَمَنْ رَغِبَ عَن سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي} رواه البخاري ومسلم.

“Các ngươi là những người đã nói thế này, thế này .. thế bởi Allah, quả thật Ta là người kính sợ Allah hơn các ngươi, Ta là người có lòng Taqwa đối với Ngài hơn các ngươi nhưng Ta nhịn chay và Ta ăn uống, Ta dâng lễ nguyện Salah trong đêm và Ta ngủ, và Ta cưới phụ nữ. Bởi thế, ai ghét bỏ Sunnah của Ta thì người đó không thuộc cộng đồng tín đồ của Ta”
(Albukhari, Muslim).

Lòng dũng cảm, gan dạ cũng như tính nhẫn nhục của Thiên

sứ ﷺ

Lòng dũng cảm và gan dạ của Thiên sứ ﷺ đã giành thắng lợi cho tôn giáo này cũng như đã giơ cao lời phán của Allah Tối Cao. Và Người đã dùng ân huệ này, ân huệ trong những ân huệ mà Allah ﷻ đã ban cho Người vào

đúng chỗ của nó. Bà A'ishah ﷺ thuật lại nói: “**Thiên sứ của Allah ﷺ chưa hề lấy tay đánh bất cứ thứ gì ngoại trừ đi đánh chiến cho con đường chính nghĩa của Allah ﷻ, và Người ﷺ cũng chưa từng đánh bất kỳ người giúp việc nào hay bất kỳ người phụ nữ nào.**” (Muslim).

Tiêu biểu cho lòng dũng cảm và sự can đảm của Thiên sứ ﷺ, đó là Người đã đứng lên kêu gọi đến với tôn giáo này trước những người ngoại đạo Quraish cũng như sự kiên định của Người trên tôn giáo này cho đến khi Allah ﷻ đã giúp Người giành thắng lợi mà không hề nói: chẳng có ai đồng hành với tôi cả; trong khi tất cả dân chúng của Người đều chống lại Người. Người ﷺ một mực kiên quyết đi trên con đường chính nghĩa của Allah ﷻ và quyết tâm không từ bỏ việc kêu gọi mọi người đến với Allah ﷻ. Người ﷺ là người có lòng dũng cảm và can đảm nhất trong nhân loại, là người có tinh thần kiên cường và mạnh mẽ.

Thiên sứ của Allah ﷻ đã thờ phượng trong hang núi Hira' nhưng không ai làm phiền đến Người, cũng không người Quraish nào chống lại Người, không có một nhóm người ngoại đạo nào bắt Người dù là một mũi tên duy nhất, cho đến khi Người đứng lên kêu gọi họ đến với Tawhid (độc tôn hóa Allah) và chỉ thờ phượng một mình Allah ﷻ duy nhất thì lúc đó những người ngoại đạo mới ngạc nhiên bằng lời lẽ của họ:

﴿أَجْعَلُ الْأَلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ﴾ [سورة ص: 5]

«**Phải chăng Y (Muhammad) nhập tất cả các thần linh lại thành một Thượng Đế duy nhất ư? Đây thật là một điều hết sức quái dị!**» (Chương 38 – Sad, câu 5).

Bởi lẽ, họ lấy những bức tượng là những kẻ trung gian giữa họ với Allah ﷻ như Ngài đã phán về họ:

﴿ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ﴾ [سورة الزمر: 3]

«**Chúng tôi không tôn thờ họ mà chỉ nhờ họ đưa chúng tôi đến gần Allah mà thôi.**» (Chương 39 – Azzumar, câu 3).

Họ vẫn thừa nhận Tawhid Rububiyah tức vẫn thừa nhận Allah ﷻ là Thượng Đế, là Đấng Tạo Hóa vũ trụ và mọi vạn vật như Allah ﷻ đã phán:

﴿ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴾ [سورة سبأ: 24]

«**Hãy bảo họ: “Ai là Đấng cung cấp bổng lộc cho các người tằng trời và từ trái đất?”. Hãy bảo họ: “Chính là Allah”. “Chúng tôi hay quý vị ai sẽ là những người được hướng dẫn đúng đường còn ai sẽ là những người bị lầm lạc thật sự.”**» (Chương 34 – Saba’, câu 24).

Quý đạo hữu Muslim hãy quan sát xem về hiện trạng Shirk đang ồ ạt diễn ra trong các quốc gia Islam, nó diễn ra dưới nhiều hình thức: cầu nguyện khẩn xin đến những người đã khuất, nhận lấy người chết làm trung gian đến với Allah ﷻ, thề nguyện với những người đã khuất, sợ hãi và hy vọng ở nơi họ đến nỗi cắt đứt sợi dây kết nối giữa họ với Allah Tối Cao. Sự Shirk của họ đã

đưa những người chết lên tầm vĩ đại và siêu phàm của Đấng Hằng Sống không bao giờ chết nhưng bản thân họ lại bị đẩy rơi xuống hố của Hỏa Ngục mà họ không hề hay biết. Allah ﷻ phán:

﴿إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ﴾ [سورة

المائدة: 72]

«**Quả thật, người nào làm điều Shirk với Allah thì y sẽ bị cấm vào Thiên Đàng và chỗ ở của y sẽ là nơi Hỏa ngục.**» (Chương 5 – Al-Ma-idah, câu 72).

Và từ ngôi nhà của Thiên sứ ﷺ chúng ta di chuyển đến núi Uhud, nằm đối diện về hướng Bắc. Đó là nơi đã diễn ra một sự kiện vĩ đại nói lên lòng dũng cảm, sự kiên cường của Thiên sứ ﷺ, và nó cũng nói lên tinh thần kiên nhẫn và chịu đựng của Người trên những thương tích mà Người gặp phải trong sự kiện vĩ đại đó. Tình trạng của Người ﷺ lúc đó thật thảm thương, gương mặt thì bị chảy máu, những chiếc răng cửa thì bị gãy và đầu của Người thì bị rách tét.

Ông Sahl bin Sa'ad ؓ thuật lại về thương tích của Thiên sứ ﷺ, ông nói: “**Thề bởi Allah, quả thật tôi biết rõ ai là người rửa vết thương cho Thiên sứ của Allah và ai là người đã gội nước. Fatimah con gái của Thiên sứ đã rửa cho vết thương cho Người còn Ali bin Abu Talib đã dùng tấm chăn đánh trận đổ nước. Khi Fatimah thấy nước làm máu chảy ra nhiều hơn thì bà đã một miếng chiếu nhỏ đem đốt và đắp vào chỗ vết thương và nó được cầm máu, rằng cửa của Người đã**

bị gãy, mặt của Người thì trầy xước, và đầu của Người bị tét một đường” (Albukhari).

Ông Al-Abbas bin Abdul- Muttalib ﷺ thuật lại về Thiên sứ của Allah ﷺ trong trận chiến Hunain: Trong lúc những người Muslim lùi lại thì Thiên sứ của Allah ﷺ cưỡi con la của Người xông thẳng về phía những người ngoại đạo, con ta nắm lấy dây cương của nó và giữ lại vì muốn hãm cho nó không chạy nhanh; và lúc đó Người ﷺ nói:

{أَنَا النَّبِيُّ لَا كَذِبَ أَنَا ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ} رواه مسلم.

“Ta là Nabi không lừa dối, Ta là con trai của Abdul-Muttalib” (Muslim).

Một chiến binh dũng cảm, một người chiến binh mạnh mẽ luôn có mặt trong các trận đánh lưng lầy, ông Ali bin Abu Talib ﷺ, đã nói về Thiên sứ của Allah ﷺ: **“Mỗi khi đến lúc kịch liệt, hai quân gặp mặt nhau thì chúng tôi luôn cố gắng tìm Thiên sứ của Allah để bảo vệ Người nhưng không ai ở gần về phía địch hơn Người cả.” (Albaghawi ghi lại trong Sharh Assunnah, xem Sahih Muslim: 3/1401).**

Sự kiên nhẫn và bền chí của Thiên sứ ﷺ trong việc kêu gọi và tuyên truyền luôn là một tấm gương sáng ngời và tốt đẹp cho các tín đồ noi theo. Sự kiên nhẫn và bền chí của Người giống như một tên lửa cho tôn giáo này, nó đã đi khắp vùng bán đảo Ả Rập, các quốc gia của vùng đất Sham, và không chừa bất cứ ngôi nhà nào.

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{لَقَدْ أَخِفْتُ فِي اللَّهِ وَمَا يُخَافُ أَحَدٌ وَلَقَدْ أُوزِيتُ فِي اللَّهِ وَمَا يُؤَدَى
أَحَدٌ وَلَقَدْ أَتَتْ عَلَيَّ ثَلَاثُونَ مِنْ بَيْنِ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ وَمَا لِي وَلِبِلَالٍ طَعَامٌ
يَأْكُلُهُ ذُو كَيْدٍ إِلَّا شَيْءٌ يُوَارِيهِ إِبْنُ بِلَالٍ} رواه الترمذي وأحمد.

“Quả thật Ta đã phải lo sợ vì Allah trong lúc không ai phải lo sợ cả, và quả thật Ta đã bị đàn áp và bị gây hại vì Allah trong lúc không ai bị đàn áp cả; và quả thật trong suốt ba mươi ngày đêm Ta và Bilaal chẳng được ăn bất cứ thức ăn nào có lá gan (thịt) ngoại trừ những thức ăn khô mà Bilaal xách theo.” (*Tirmizdi và Ahmad*).

Cho dù Thiên sứ của Allah ﷺ có sở hữu bao nhiêu tiền tài và của cải, bao nhiêu chiến lợi phẩm hay cho dù Người đã được Allah ban cho sự thắng lợi giành được nhiều sự chinh phục thì quả thật Người không hề bỏ lại bất cứ một đồng Dinar hay một đồng Dirham nào cho chúng ta thừa kế mà Người chỉ bỏ lại kiến thức này cho chúng ta mà thôi. Đó là di sản thừa kế mang sứ mạng Nabi. Bởi thế, ai muốn nhận lấy nguồn di sản thừa kế này thì hãy tiến lên tiếp nhận nó.

Bà A'ishah ﷺ thuật lại, nói: **“Thiên sứ của Allah không để lại bất cứ một đồng Dinar hay một đồng Dirham nào, và Người cũng không bỏ lại bất cứ một con cừu hay một con lạc đà nào, và Người cũng không di chúc bất cứ thứ gì.”** (*Muslim*).

Sự Cầu Nguyện Của Thiên Sứ ﷺ

Cầu nguyện là một việc làm thờ phượng vĩ đại, nó không được phép hướng đến một ai (vật nào) khác ngoài Allah Tối Cao. Cầu nguyện là sự biểu hiện bản thân cần đến Allah ﷻ và bất lực trước quyền năng của Ngài. Nó như là một bản chất đặc trưng của sự thờ phượng thể hiện sự thấp bé của loài người. Trong cầu nguyện còn thể hiện ý nghĩa ca ngợi và tán dương Allah Tối Cao, khẳng định tầm lòng quảng đại và độ lượng của Thượng Đế Nhân từ. Chính vì vậy mà Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

{الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ} رواه أبو داود والترمذي وابن ماجه وأحمد.

“Cầu nguyện là sự thờ phượng” (*Abu Dawood, Tirmizhi, Ibnu Majah, và Ahmad*).

Thiên sứ của Allah ﷺ thường cầu nguyện rất nhiều vì Người muốn thể hiện rằng bản thân Người thực sự cần đến Allah Tối Cao và Người luôn hạ mình trước Ngài, và trong cầu nguyện thì Người thường dùng những lời nói ngắn gọn nhưng mang ý nghĩa bao hàm.

Tiêu biểu những lời cầu nguyện của Thiên sứ ﷺ:

{اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةٌ أَمْرِي وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي فِيهَا مَعَادِي وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ وَاجْعَلِ الْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ} رواه مسلم.

“Olo-humma oslih li di-niyal lazdi huwa ‘ismatu amri, wa oslih li dunyayal lati fi-ha ma’a-shi, wa oslih li a-khirotil lati fi-ha ma’a-di, waj’alil haya-ta ziyadatan li fi kulli khoir, waj’alil mawta ro-hatan li min kulli shar”.

“Lạy Thượng Đế, xin Ngài hãy cải thiện tôn giáo của bẻ tôi cho bẻ tôi, cái mà nó chuẩn mực trong mọi việc; xin Ngài cải thiện cõi trần gian của bẻ tôi cho bẻ tôi vì đó là nơi mà bẻ tôi phải sống; xin Ngài cải thiện cõi đời sau của bẻ tôi cho bẻ tôi vì đó là nơi mà bẻ tôi phải quay trở về; xin Ngài làm cho cuộc sống của bẻ tôi thêm mọi điều tốt lành; và xin Ngài làm cho cái chết của bẻ tôi được thanh thản khỏi mọi điều xấu.”
(*Muslim*).

{اللَّهُمَّ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ
وَمَلِيكَهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ
الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَهِ} رواه أبو داود.

“Olo-humma ‘a-limal ghaibi washshaha-dah fa-tiros sama-wa-ti wal-ardh rabba kulli shay-in wa mali-kahu, ashhadu alla ila-ha illa anta, a’u-zdu bika min sharri nafsi wa min sharrish shaytan wa shirkih”.

“Lạy Allah, Đáng biết điều vô hình và hữu hình, Đáng Tạo Hóa các tầng trời và trái đất, Thượng Đế của mọi vạn vật và mọi vương quyền, bề tôi chứng nhận rằng không có Thượng Đế đích thực nào khác ngoài Ngài, bề tôi cầu xin Ngài che chở bề tôi khỏi điều xấu từ bản thân bề tôi và khỏi điều xấu của Shaytan và sự Shirk của hắn.” (Abu Dawood).

{اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ} رواه
الترمذي.

“Olo-hummak fini bihala-lika ‘an hara-mika wa aghnini bifadhlika ‘amman siwa-ka”.

“Lạy Allah, xin Ngài phù hộ cho bề tôi vừa đủ với những gì Ngài cho phép không cần đến những gì Ngài nghiêm cấm, xin Ngài hãy phù hộ bề tôi trở nên giàu có với ân phúc của Ngài mà không cần đến bất cứ ai (vật) khác ngoài Ngài.” (Tirmizdi).

{اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى} متفق عليه.

“Olo-hummagh firli warhamni wa alhiqni birrofi-qil a’la”.

“Lạy Allah, xin Ngài thay thứ cho bề tôi, thương xót bề tôi, và xin Ngài hãy để bề tôi ở nơi cao nhất gần với Ngài.” (*Albukhari, Muslim*).

Thiên sứ của Allah ﷺ thường xuyên cầu nguyện Thượng Đế của Người rất nhiều, Người cầu nguyện Ngài trong lúc yên bình cũng như trong lúc khó khăn. Trong ngày Badr, Người ﷺ đã cầu nguyện khẩn vái xin Allah ﷻ ban sự thắng lợi cho những người Muslim và giúp đánh bại những người đa thần, Người cầu nguyện lâu đến nỗi chiếc áo khoác rơi khỏi vai Người. Thiên sứ của Allah ﷺ thường cầu nguyện cho bản thân, cho người thân quyến trong gia đình, cho các vị Sahabah của Người và cho toàn thể các tín đồ Muslim.

Kết thúc chuyến viếng thăm

Sau khi đã nghe những Hadith của Thiên sứ ﷺ cũng như đã nghe về những tiểu sử tốt đẹp và sự chiến đấu của Người cùng với những gian truân và tai ách mà Người đã gặp phải thì bắt buộc chúng ta phải có nghĩa vụ thực hiện theo Người để chúng ta có thể trở nên hoàn thiện hơn và đi trên con đường đúng đắn và ngay chính.

Một trong những nghĩa vụ của tất cả cộng đồng tín đồ của Người ﷺ đối với Người: Tin nơi Người dù đó là lời nói hay hành động, tin vào tất cả những gì Người mang đến, bắt buộc phải tuân lệnh Người, tránh xa điều trái lệnh Người, bắt buộc phải phân xử mọi vụ việc bằng giáo luật của Người và hài lòng với điều luật của Người, chỉ nâng cao Người theo đúng với vị trí mà Allah ﷻ đã

giao cho Người không ca ngợi Người một cách thái quá hoặc thiếu tôn trọng Người, phải đi theo Người và lấy hình ảnh của Người làm tấm gương đạo đức tốt đẹp trong tất cả mọi vụ việc, phải yêu thương Người hơn bất cứ ai khác trong nhân loại, phải yêu thương Người hơn cả người thân, tiền tài và tất cả nhân loại, phải tôn kính Người và ủng hộ tôn giáo của Người, phải bảo tồn Sunnah của Người, phải yêu thương các vị Sahabah của Người và hài lòng với họ, phải bảo vệ danh dự của họ và đọc các tiểu sử của họ. Và một trong những biểu hiện tình yêu thương dành cho Thiên sứ của Allah ﷺ là chúng ta hãy làm theo lệnh của Allah ﷻ và theo lời di huấn của Thiên sứ ﷺ, Ngài phán:

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ [سورة الأحزاب: 56]

﴿Quả thật, Allah và các Thiên thần của Ngài luôn Salawat cho Nabi. Nay hỡi những ai có đức tin! Hãy Salawat và cầu xin bằng an cho Y.﴾ (Chương 33 – Al’Ahzab, câu 56).

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

﴿إِنَّ مِنْ أَفْضَلِ أَيَّامِكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِيهِ خُلِقَ آدَمُ وَفِيهِ قُبُضَ وَفِيهِ النَّفْخَةُ وَفِيهِ الصَّعْقَةُ فَأَكْثَرُوا عَلَيَّ مِنَ الصَّلَاةِ فِيهِ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ مَعْرُوضَةٌ عَلَيَّ﴾

“Quả thật, một trong những ngày tốt nhất của các ngươi là ngày Jumu’ah, trong ngày đó, Adam được

tạo ra và bị bắt hờn, và trong ngày đó tiếng còi được hụ lên. Bởi thế, các người hãy Salawat cho Ta thật nhiều trong ngày hôm đó và chắc chắn sự Salawat của các người sẽ được mang đến phôi bày cho Ta”.

Nghe Người ﷺ nói vậy thì có một người hỏi: Thưa Thiên sứ của Allah, làm sao mà sự Salawat của chúng tôi đến được với Người trong khi xác Người đã bị phân hủy (sau khi chết).

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ حَرَّمَ عَلَى الْأَرْضِ أَجْسَادَ الْأَنْبِيَاءِ} رواه أبو داود وابن ماجه وصححه الألباني.

“Quả thật, Allah Tôi Cao cấm đất phân hủy thân thể của các vị Nabi.” (Abu Dawood, Ibnu Ma-jah và Sheikh Al-Bani xác nhận Hadith Sahih).

Cộng đồng tin đồ của Muhammad không nên keo kiệt trong việc làm này đối với Người ﷺ. Người ﷺ nói:

{الْبَخِيلُ مَنْ ذَكَرْتُ عِنْدَهُ ثُمَّ لَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ} رواه أحمد.

“Người keo kiệt là người mà khi Ta được nhắc đến ở nơi y thì y không Salawat cho Ta.” (Ahmad).

Thiên sứ của Allah ﷺ nói trong một Hadith khác:

{مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَيَّ نَبِيِّهِمْ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةٌ فَإِنْ شَاءَ عَذَّبْتُهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرْتُ لَهُمْ} رواه الترمذي وأحمد.

“Bất kỳ nhóm người nào ngồi lại với nhau mà không tụng niệm Allah cũng như không Salawat cho vị Nabi của họ thì nhóm người đó sẽ phải hối hận và nuối tiếc; nếu muốn Allah sẽ trừng phạt họ và nếu muốn Ngài sẽ tha thứ cho họ.” (*Tirmizdi và Ahmad*).

Chia tay

Đến lúc chúng ta phải rời đi và nói lời chia tay với ngôi nhà chan chứa đức tin Iman và ngoan đạo. Đi cùng với chúng ta là Sunnah của Thiên sứ ﷺ, một người thầy vĩ đại cho những ai muốn được cứu rỗi, một con đường tốt đẹp cho những ai muốn được hướng dẫn.

Sau đây, chúng ta nên dừng lại cùng với các học giả ngoan đạo thuộc các bậc tiền bối để xem tâm huyết và sự nỗ lực hết mình của họ trong việc đi theo Sunnah vĩ đại này, qua đó, hy vọng Allah ﷻ phù hộ và soi sáng chúng ta có những cách tốt đẹp trong việc bảo tồn và đi theo đường lối đó.

Vị Imam của phái Sunnah, ông Ahmad bin Hambal rahimahullah nói: Tôi không viết bất cứ Hadith nào trừ phi tôi đã làm theo Hadith đó, thậm chí một Hadith tôi muốn viết có nội dung rằng Thiên sứ của Allah ﷺ đã từng giác lễ và Người đã cho Abu Dinar một đồng Dinar thì đã làm theo giống như vậy, tôi đã đưa cho người giác lễ một đồng Dinar khi tôi đã giác lễ. (*Assair: 11/213*).

Ông Abdurrahman bin Mahdi nói: Tôi đã nghe **Sufyaan nói:** Không một Hadith nào của Thiên sứ ﷺ đến với tôi mà tôi không thực hành theo dù chỉ một lần.

Ông Muslim bin Yasaar nói: Tôi dăng lễ nguyện Salah trên đôi giày, và việc cởi giày ra thuận tiện hơn cho tôi, nhưng tôi làm vậy vì muốn theo Sunnah. (*Assair: 7/242, Kitaab Azzuhd của Imam Ahmad trang 355*).

Cuối lời, có một Hadith mà chúng ta nên nghe, đó là Hadith do ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبِي}

“Tất cả cộng đồng tín đồ của Ta đều vào Thiên Đàng trừ những ai từ chối”.

Các vị Sahabah nghe vậy hỏi: Thừa Thiên sứ của Allah, ai lại từ chối chứ?

Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبَى} رواه البخاري.

“Ai vâng lời Ta thì vào Thiên Đàng còn ai trái lệnh Ta thì đã từ chối.” (*Albukhari*).

Lạy Allah, xin Ngài phù hộ cho bầy tôi biết yêu thương vị Nabi của Ngài và soi sáng bầy tôi luôn đi trên con đường ngay chính, không phải con đường của những kẻ lầm đường lạc lối!!

Lạy Allah, xin Ngài hãy ban bằng an và phúc lành cho Muhammad theo sự luân chuyển của ngày và đêm!!

Lạy Allah, xin Ngài tập hợp bầy tôi cùng với vị Nabi của Ngài Muhammad trong Firdaus, xin Ngài hãy ban cho bầy tôi niềm hạnh phúc gặp được Người và được uống nước từ hồ Al-Hawdh, nguồn nước mà khi uống vào sẽ không bao giờ bị khát nữa.

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Và cầu xin Allah ban bằng an và phúc lành cho vị Nabi của chúng ta Muhammad và cho gia quyến của Người cùng tất cả các bạn đạo của Người.

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Mục lục

م	العنوان	الصفحة
1	Lời mở đầu	1
2	Viếng Thăm	6
3	Chuyến hành trình	10
4	Ngoại hình và diện mạo của Thiên sứ ﷺ	14
5	Lời nói của Thiên sứ ﷺ	16
6	Bên trong ngôi nhà của Thiên sứ ﷺ	18
7	Bà con họ hàng	21
8	Thiên sứ của Allah ﷺ trong ngôi nhà của Người	26
9	Sự hướng dẫn và đường lối của Thiên sứ ﷺ	29
10	Các con gái của Thiên sứ ﷺ	34
11	Cách cư xử của Thiên sứ ﷺ đối với vợ	39
12	Sự Đa Thê	44
13	Sự Trêu Đùa Của Thiên Sứ ﷺ	48
14	Phong Cách Ngủ Của Thiên Sứ ﷺ	52
15	Lễ Nguyện Salah Trong Đêm của Thiên Sứ ﷺ	56
16	Sau Lễ Nguyện Salah Fajar	59
17	Lễ Nguyện Salah Dhu-ha	60

1 8	Lễ Nguyện Salah Tự Nguyện Trong Nhà	61
1 9	Thiên sứ của Allah ﷺ khóc	62
2 0	Sự Khiêm Tốn Của Thiên Sứ ﷺ	65
2 1	Người Sai Vặt Của Thiên Sứ ﷺ	70
2 2	Quà Cáp Và Khách	74
2 3	Thiên Sứ Của Allah ﷺ Thương Trẻ Con	78
2 4	Sự Kiên Nhẫn, Trung Hậu Của Thiên Sứ ﷺ	84
2 5	Thức Ăn Của Thiên Sứ ﷺ	91
2 6	Bảo vệ danh dự của người khác	96
2 7	Nhiều tụng niệm Allah Tối Cao	99
2 8	Người lảng giềng	102
2 9	Tử tế trong hành xử	104
3 0	Thực hiện nghĩa vụ và bổn phận	105
3 1	Lòng dũng cảm, gan dạ cũng như tính nhẫn nhục của Thiên sứ ﷺ	107
3 2	Sự Cầu Nguyện Của Thiên Sứ ﷺ	113

3 3	Kết thúc chuyến viếng thăm	117
3 4	Chia tay	120

